

Ocak2023

70 HABERVİZYON

“Mutlu Yıllar”

EDİTÖRDEN

Her yıl olduğu gibi bu yılda yeni bir yıla girmenin heyecanı içerisindeyiz. Öncelikle hastalıkların azaldığı, yeni hedef ve başarıların arttığı, daha mutlu olacağımız bir yıl olmasının umudunu içimizde yaşadığımız bir seneyi geride bırakırken, aynı dileklerle 2023 yılını da karşılıyoruz. Bizler PharmaVision olarak; güzel bir yıl olmasını temenni ederken, aynı zamanda HaberVizyon Dergimizin 70. sayısını yayımlamanın gururunu da yaşıyor ve siz değerli çalışanlarımızla bu heyecanımızı paylaşıyoruz.

Dergimizin 70. sayısında; sizleri Yönetim Kurulu Başkanımız Sn. Dr. Ünsal Hekiman'ın "Yeni Yıl Yazısı" ile selamlıyoruz. Dergide öne çıkan konulardan biri olan Düzce'de yaptırmış olduğumuz Çevrem İlköğretim Okulu öğrencileri ve PharmaVision çalışanlarının katıldığı "Atıktan Yılbaşı Süsüne" adlı yarışmanın düzenlenmesi oldu. "TS 17025 Kalibrasyon Laboratuvarı Yeterlilik Belgesi Denetimi" kapsamında TSE Deney Laboratuvarı Onay Belgesi ve "ISO 55001 Varlık Yönetim Sistemi Belgesi"ni güncellediğimizi ayrıca belirtmek isteriz.

Öte yandan 2023 yılının, Cumhuriyetimizin 100. yılı olması sebebiyle Mustafa Kemal Atatürk'ü anmanın gururunu derinden hissedeceğimiz bir yıl olacağına inanıyoruz. Bunun yanı sıra; dolu dolu birçok eğitimin, yarışma ve başarıların yer aldığı bir sayı olmasından dolayı, şirket olarak bütün personellerimize teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Bahar sayısında görüşmek dileğiyle.

Hoşçakalın.

İÇİNDEKİLER

Editörden

Yönetim Kurulu Başkanı Mesajı

Dr. Ünsal Hekiman

Atıktan Yılbaşı Süsüne Yarışması

İnsan Kaynakları ve Hukuk Müdürlüğü

Pharma Talks 2022

Burak Püskül & Murat Özmen

ISPE Semineri "Pandemi Sürecinde İlaç Endüstrisindeki Gelişmeler ve Yenilikler"

İoanna Fenerli

İlaç Sektöründe Geleceği Yakalayan Çözümler

Gamze Özşen

Digitopia Impact Summit 2022

Yavuz Cengiz

Endüstride Statik Elektrik Çalıştayı

Volkan Aydemir

U.S. Food And Drug Administration (FDA) Semineri

İoanna Fenerli & Şevval Maçe

BTHaber CxO Yuvarlak Masa Toplantısı "Veri Merkezli Güvenlikle İş İnovasyonunu Hızlandırın"

Yavuz Cengiz

TS 17025 Kalibrasyon Laboratuvarı Yeterlilik Belgesi Denetimi

Halil Karasu

IDC-Türkiye "Security Summit 2022"

Yavuz Cengiz

Varlık Yönetim Sistemi 1. Gözetim Denetimi

Mehmet Murat Atakan

İlaç Endüstrisi Semineri

Kalite Kontrol Müdürlüğü

İlaçta İmpürite Çözümleri ve Kütle Spektrometri Uygulamaları

Behiye Aslı Çoruhlu

2022 Yılı Veri Bütünlüğü Eğitimleri

Savaş Demir

Farmasötik İlaç Üretiminde Toksikolojik Verilerin Değerlendirilmesi, PDE Belirleme Stratejisi

Sibel Keleşoğlu

İstanbul Üniversitesi-Eczacılık Fakültesi Öğrencileri ile ISPE Öğrenci Birliği Ziyareti

Emrah Ergörül

Düzce Çevrem İlköğretim Okulu'nda 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı Kutlaması

İnsan Kaynakları ve Hukuk Müdürlüğü

10 Kasım Atatürk'ü Anma Töreni

İnsan Kaynakları ve Hukuk Müdürlüğü

Ev İçi Şiddet Acil Yardım Hattı Projesi

Selinay Isırgan

PharmaVision Masa Takvimi 2023

Posta Pullarında Atatürk

İnsan Kaynakları ve Hukuk Müdürlüğü

Emekliye Ayrılan Çalışanımız

İnsan Kaynakları ve Hukuk Müdürlüğü

Karbon Ayak İzi ve Dijital Ayak İzi

Elif Uzun Duru

Depremden Korunma

Volkan Aydemir

Koroner Kalp Hastalığı ve Riskleri

Cüneyt Göncer

Kişisel Veri Çengel Bulmacası

Merve Öktem

Firmamızdan Haberler

Vildan Ilgaz

Kültür ve Sanat Haberleri

Vildan Ilgaz & Selinay Isırgan

Değerli Mesai Arkadaşlarım,

2023 yılının değişik açılardan zor geçeceğini hepimiz tahmin edebiliyoruz.

Bu yeni senede karşımıza çıkabilecek güçlükler ne olursa olsun, millet olarak Cumhuriyetimizin kuruluşundaki yoktan var etme azmimize ve birlik ruhumuza güvenerek hepsinin üstesinden gelebileceğimize inanıyorum.

Cumhuriyetimizin 100. yılı nedeniyle hepinizi şimdiden kutlar, ailelerinizle birlikte sağlıklı, mutlu, başarılı bir yıl dilerim.

Dr. Ünsal Hekiman
Yönetim Kurulu Başkanı

Atıktan Yılbaşı Süsüne Yarışması

2022 yılını geride bırakırken, çalışanlarımızda çevre bilincini artıracığına inandığımız “Atıktan Yılbaşı Süsüne Yarışması”nı gerçekleştirmekten memnuniyet duymaktayız. PharmaVision olarak “çevre bilincinin” geliştirilmesi amacıyla gerek şirket içinde gerek evlerde toplanan geri dönüşebilir atıkları (kâğıt, plastik şişe, cam şişe, alüminyum kutu vb.) değerlendirmeyi amaçlayan “Atıktan Geleceğe” Projemizi başarıyla yürütmekteyiz. Bu kapsamda hem şirketimizde hem de “Atıktan Geleceğe” Projesi kapsamında kurduğumuz Düzce Çevrem İlkokulu’nda “Atıktan Yılbaşı Süsüne Yarışması” düzenleyerek tamamen atıktan oluşturulan yılbaşı süsleriyle çevre bilincinin gelişimi için faaliyetlerimizi sürdürmekteyiz.

Şirketimizde düzenlenen yarışmada; Sn. Fahrettin Kazak, Sn. Necmettin Ayan, Sn. Neşe Eriş, Sn. Nüket Hekiman Çörekçioğlu, Sn Mücahit Güzel, Sn. Okan Bal ve Sn. Volkan Sarıkaya’dan oluşan Değerlendirme Kurulu değerlendirmelerinde en fazla geri dönüşüm fikri ile atık kullanımı yapılan süslerin oluşturulmasına dikkat etmiştir. Yarışma sonucu 16 Aralık Cuma günü, Oral Sefalosporin Binası önündeki alanda açıklanmış olup, yarışmaya katılan tüm eserler tören öncesi bu mahalde sergilenmiştir.

Değerlendirme Kurulu’nun verdiği karara göre ilk üçe giren çalışanlarımız;

1. Genel Ambalaj Bölümünden **“Tuncay Kavgacı”**
2. İnsan Kaynakları ve Hukuk Müdürlüğü’nden **“Vildan Ilgaz”**
3. İş Geliştirme, Ürün Transfer ve Ruhsatlandırma Müdürlüğü’nden **“İoanna Fenerli”** olmuştur.

İlk 3'de yer alan çalışanlarımız çevre bilinci konusunda öncü firmalardan olan İKEA'dan hediye çeki ile ödüllendirilmiştir.

İlk 10'da değerlendirilen çalışanlarımız:

- Lora Çimen - İş Geliştirme, Ürün Transfer ve Ruhsatlandırma Müdürlüğü
- Sena Aşkırm Temir - Malzeme Yönetimi ve Üretim Planlama Müdürlüğü
- Beyhan Özgür - Genel Ambalaj Bölümü
- Nihat Kıyak - Mühendislik Müdürlüğü
- Barış Çimen - Non Steril Solüsyonlar Bölümü
- Taner Şen - Non Steril Solüsyonlar Bölümü
- Tuncer Yatıkçı - Enjektabl Sefalosporin Bölümü

Yarışmaya katılan ve dereceye giren değerli çalışma arkadaşlarımıza katılım ve desteklerinden ötürü teşekkürlerimizi sunarız.

Düzce Çevrem İlkokulu'nda düzenlenen yarışmaya ise; ilkokul birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıfların toplam mevcudu olan 105 öğrenciden 51 öğrenci katılmıştır. Yarışmaya yoğun bir ilgi ve motivasyonla nitelikli eserler sunulmuştur. Okul Müdürü Sn. Bayram Baskın, Okul Müdür Yardımcısı Sn. Serdar Kaya, Sn. Fahrettin Kazak, Sn. Necmettin Ayan, Sn. Neşe Eriş ve Sn. Nüket Hekiman Çörekçioğlu'dan oluşan Değerlendirme Kurulu değerlendirmelerinde en fazla geri dönüşüm fikri ile atık kullanımı yapılmasına ve süslerin temaya uymasına özen göstermiştir.

Değerlendirme Kurulu'nun verdiği karara göre ilk üçe giren öğrenciler;

İlkokul ikinci sınıftan **"Alperen Uğurlu"**

İlkokul ikinci sınıftan **"Duru Arslan"**

İlkokul dördüncü sınıftan **"Çınar Peker"** olmuştur.

Yarışma birincisine kaskı ve dizliği ile beraber bisiklet, yarışma ikincisi ve üçüncüsüne de scooter hediye edilmiştir.

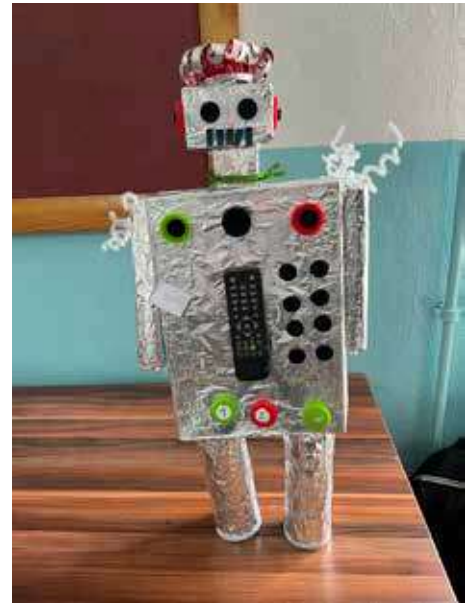
Ayrıca yılbaşı süsü niteliği taşımasa da tamamen atıktan oluşturulan robot eser de değerlendirme kurulunun özel olarak dikkatini çektiğinden ilkökul dördüncü sınıftan "Emir Gültürler"e Jüri Özel Ödülü verilmiştir.

Anasınıfı dâhil okuldaki tüm öğrencilere çevre bilincini anlatan oyun, etkinlik ve okuma kitapları hediye edilmiştir.

Üçlü Sorumluluk Müdürümüz Sn. Neşe Eriş tarafından atıkların değerlendirilmesi ve çevre bilincinin artırılması için tüm öğrencilere özel olarak interaktif bir sunum yapılmıştır.

Kurup geliştirdiğimiz ve birlikte birçok projeye imza atmaktan mutluluk duyduğumuz Düzce Çevrem İlkokulu'na, birlikte yapacağımız yeni ve nitelikli projelerle desteğimizi sürdüreceğiz.

İnsan Kaynakları ve Hukuk Müdürlüğü

Pharma Talks 2022

27 Ekim 2022 tarihinde TEMA (Turkey España Machinery) Firması tarafından organize edilen “Pharma Talks 2022” Etkinliği’nde, ilaç imalatı ekipman tedarikçileri Diosna, Caleva, Fitzpatrick, Medelpharm, Korsch, Onfab, Envirofalk PharmaWaterSystem, Pharma Technology ve Envirochemie Firmaları tarafından kendi geliştirdikleri en güncel ve yüksek teknoloji ürünü olan ekipmanlar tanıtılmıştır. Etkinliğe Katı/Yarı Katı Preparatlar Bölümü’nden Sn. Burak Püskül ve Mühendislik Bölümü’nden Sn. Murat Özmen katılmıştır. Etkinlikte yer alan firmalardan bazılarının tanıttığı ekipmanlar hakkında önemli noktalar aşağıda yer almaktadır.

Diosna Firması sunumunda 4 farklı yaş granülasyon yöntemi, proses zamanı, verimlilik ve yatırım maliyetleri açısından karşılaştırılarak, yöntemlerin avantaj ve dezavantajları belirtilmiştir. Sunumda karşılaştırılan granülasyon yöntemleri şunlardır;

- 1- Mixer (Granulator) + Tray Dryer
- 2- High Shear Mixer (HSM)
- 3- Single Pot Granulation
- 4- Fluid-Bed Dryer/Granulator

Karşılaştırması yapılan yöntemlerden HSM ve Fluid-Bed Dryer/Granulator (Akışkan Yataklı Kurutucu) hali hazırda fabrikamız bünyesinde ve sektörde aktif olarak kullanılan teknolojilerdir. Granülatör ve tepsi kurutucu (Tray Dryer) olmak üzere 2 ekipmandan oluşan granülasyon yöntemi, yaş granülasyon için kullanılan en eski teknolojilerden biri olması, uzun proses süresi gerektirmesi ve kurutma etkinliğinin düşük olması nedeniyle diğer yöntemlere göre daha dezavantajlı görülmektedir. Diosna sunumunda da değinildiği üzere genel bir değerlendirme yapıldığında Single Pot Granülasyon yöntemi diğer teknolojilere oranla daha avantajlı gözükmemektedir. Diosna sunumunda; yaş granülasyon ve kurutmanın tek bir ekipmanda yapıldığı Single Pot Granülasyon yöntemi, fabrikamızda kullanılan granülasyon yöntemleri (High Shear Mixer ve Fluid Bad Granulator) ile karşılaştırılmıştır. Proses süresi olarak HSM ile yapılan granülasyonun daha kısa zaman gerektirdiği belirtilmiş olmakla birlikte, single pot teknolojisi ile ilave bir ekipman (kurutucu) kullanımı gereksinimi bulunmadığından temizlik süresi ve imalat verimliliği açısından avantajları vurgulanmıştır. Proses süresi açısından single pot ekipman ile yapılan 5 şarjlık kampanya üretiminin yaklaşık %25 verimlilik sağladığı belirtilmiştir. Proses verimliliği açısından ise granülasyon ve kurutma aşaması aynı ekipmanda gerçekleştirildiğinden, fire miktarının HSM ile yapılan granülasyon prosesine oranla yarı yarıya daha az olacağı ifade edilmiştir. Toplam ve şarj başına düşen yatırım gereksiniminin de single pot teknolojisinde daha az olduğu belirtilmiştir. Diosna tarafından tanıtılan “SINGLE POT PROCESSOR VAC 150-1200” adlı ekipmanın maksimum çalışma kapasitesi 1.200 L olarak belirtilmiştir.

Caleva Firması sunumunda MTR (Mixer Torque Rheometer) cihazı tanıtılmıştır. Laboratuvar tipi olarak sınıflandırılabileceğimiz bu cihaz ile az miktarda hammadde (yaklaşık 20 gram) kullanılarak yaş granül prosesleri simüle edilebilmektedir. Tork ölçümü temelli bu cihaz, proses için gerekli olan ideal bağlayıcı miktarı ve karıştırma süresinin belirlenmesinde hızlı sonuçlar elde edilmesini mümkün kılmaktadır. Temel çalışma prensibi toz karışım üzerine çözeltinin yavaş yavaş ilave edilerek, eklenen çözelti miktarına karşılık olarak eş zamanlı tork değişiminin ölçümüne dayanmaktadır.

Bu sayede x gram toz karışım için gerekli çözelti miktarı g/ml olarak elde edilebildiğinden, scale-up prosesler için oldukça tutarlı ve güvenilir sonuçlar sağlanabileceği belirtilmiştir. Ek olarak, toz karışıma katılan hammaddelerde ya da tedarikçilerinde bir değişime gidilmesi durumunda proses üzerindeki etkisinin kolaylıkla tespit edilebileceği vurgulanmıştır. Temel kullanım alanı AR-GE çalışmaları olan bu cihaz ile yaş granülasyon proseslerinin minimum süre ve maksimum verim ile valide edilmesi mümkün görülmektedir.

Medelpharm Firması Compaction Simulator ürünü hakkında bilgi vermiş olup, özetle tek zımbalı bu cihaz bir döner tablet presi simüle etmektedir. Formülasyon adaptasyonu ile baskı prosesinde iyileştirme kapsamında etkilerin küçük ölçekler ile yüksek hızlarda baskı makinesinde çalışılıyormuş gibi görülebilmesini mümkün kılmaktadır.

Optimum baskı kuvvetinin granül özelliklerine göre belirlenmesini sağlayan bu cihaz sayesinde QbD çalışması yapılarak, farklı granül özelliklerine göre optimum baskı kuvveti belirlenebilmektedir. Bu sayede granül yapısındaki değişikliklere göre tablet baskı başlangıcındaki ayar süreleri kısaltılabilmekte ve optimum baskı kuvveti belirlenebildiğinden daha yüksek hızlarda sorunsuz şekilde baskı yapılması sağlanabilmektedir.

Envirofolk PharmaWaterSystems Firması membran bazlı soğuk WFI üretimi hakkında bilgi vermiştir. Bu method ile WFI üretiminin distilasyon prosesine göre daha az enerji harcadığı belirtilmiştir. Yüzde 25-30 arası daha düşük yatırım maliyeti, yüzde 75 daha az enerji harcaması ve yüzde 30 daha düşük servis-bakım maliyeti bildirilmiştir. Çok kolonlu distilasyon prosesi ile WFI üretim için 1.350.000€ yatırım maliyeti ve 85.000€/yıl bakım maliyeti belirtilmişken, membran bazlı üretim için 995.000€ yatırım maliyeti ve 55.000€/yıl bakım maliyeti belirtilmiştir. Avrupa için her bir metre küp WFI üretimi maliyeti distilasyon için 113,24€ (servis dâhil 146,15€) olarak belirtilmişken soğuk WFI üretimi için 27,08€ (servis dahil 51,03€) maliyet belirtilmiştir.

Pharma Technology Firması sunumunda HPLC ve Lab Spectrometer NIR reflection cihazları yerine kullanılabilecek cihazlar tanıtılmıştır. Özellikle CU-120 cihazı ile oldukça hassas şekilde tablet baskı esnasında anlık olarak içerik tekdüzeliği (CU) ölçümleri yapılabildiği ve analiz için beklemek yerine gerçek zamanlı serbest verme konsepti ile çalışılabilmesi imkânından bahsedilmiştir. Cihaz aynı anda 120.000 tablet/saat hıza kadar ağırlık, kalınlık ve çap ölçümü yapabilmektedir.

Etkinlikte ayrıca; Fitzpatrick Firması kuru granülasyon için kullanılan kompaktörlerden, Korsch Firması tablet baskı makinelerinden, Onfab Firması containment teknolojilerinden ve Envirochemie Firması atık sularından aktif hammadde eliminasyonu ve suyun yeniden kullanımı teknolojileri anlatılmış olup, bu etkinliğe ait tüm sunumlara Tema Machinery Youtube kanalından ulaşılabilir.

Burak Püskül & Murat Özmen

Kaynak: <https://www.youtube.com/channel/UCEJYCOQIutKL30uR5fIJ0bQ?app=desktop>

ISPE Semineri

“Pandemi Sürecinde İlaç Endüstrisindeki Gelişmeler ve Yenilikler”

ISPE Sağlık Bilimleri Derneği'nin sektörel bilgilendirme amacıyla her yıl düzenlediği seminerlerinden “Pandemi Sürecinde İlaç Endüstrisindeki Gelişmeler ve Yenilikler” başlıklı buluşma 22 Eylül 2022 tarihinde gerçekleşmiştir. Seminere; Teknik Direktör Sn. Emrah Ergörül, İş Geliştirme, Ürün Transfer ve Ruhsatlandırma Müdürü Sn. İoanna Fenerli, Kalite Operasyonları Müdürü Sn. Sinem Zorbozan Vural, Proje Koordinasyon Müdürü Sn. Ufuk Agun ve Mühendislik Müdürü Sn. Alper Bigeçarslan katılmıştır.

“Pandemi Sürecinde İlaç Endüstrisindeki Gelişmeler ve Yenilikler” eğitim semineri; sektörel gelişmeler ve yenilikler hakkında bilgi sahibi olunmasını sağlayarak sektördeki değişikliklere ayak uydurulmasına katkı sağlayacaktır. Özellikle GAMP5 (Good Automated Manufacturing Practice 5) sunumu ile aktarılan konular, teknolojik gelişmeleri yakalayabilmek için önem arz etmektedir.

Alınan bu eğitim; güncellenen Annex 1'in anlaşılmasına katkı sağlayarak, firmamızdaki uygulamalar açısından faydalı olmuştur. Ayrıca, Annex 1'e yeni eklenen “Kontaminasyon Kontrol Stratejisi” hakkında bilgi sahibi olunması sağlanmış olup, firmamızda da Kontaminasyon Kontrol Stratejisi'nin geliştirilmesi için faydalı olacaktır.

İoanna Fenerli

İlaç Sektöründe Geleceği Yakalayan Çözümler

13 Ekim 2022 tarihinde Mettler Toledo firması tarafından gerçekleştirilen “İlaç Sektöründe Geleceği Yakalayan Çözümler” Eğitimi’ne Kalite Kontrol Müdürlüğü’nden Sn. Gamze Özşen, Sn. Özge Alp Kara, Sn. İsmail Erdoğan ve Sn. Samet Babacan katılmıştır.

İlgili eğitimde; ilaç sektörü için tüm prosesleri düzenleyici, üretkenliği artırıcı, standartlara uyumu kolaylaştıran ve maliyetleri optimize eden çözümlerin detayları hakkında bilgi sahibi olunmuştur. Seminer iki aşamada yapılmış olup; birinci aşamada Mettler Toledo/Türkiye personelleri tarafından, ikinci aşamada ise Mettler Toledo/İngiltere personelleri tarafından eğitim verilmiş ve son teknolojik gelişmeler aktarılmıştır.

Seminer programı içerisinde aktarılan başlıklar genel olarak aşağıdaki gibidir:

- Avrupa Farmakopesi 10.7, Bölüm 2.1.7
- Data Integrity, ALCOA+ Prensipleri
- Laboratuvar Ortamında Otomasyonun Verimliliği ve İzlenebilirliği, Yazılım Çözümleri
- Liyofilize Ürünlerde KF Analizi
- Farmasotik Su Sistemleri Kontrolleri

Avrupa Farmakopesi Genel Bölüm 2.1.7: Eğitimin bu kısmında, Avrupa Farmakopesi Genel Bölüm 2.1.7, terazi çeşitliği (manuel ve elektronik) ve terazi performansını etkileyen parametreler hakkında bilgi verilmiştir.

Genel olarak; terazi performansının kontrol edilmesi ve iyileştirilmesi amacıyla periyodik olarak gerçekleştirilmesi gereken ve aşağıda belirtilen üç ölçüm hakkında bilgi edinilmiştir.

- Ölçüm Belirsizliğini İçeren Kalibrasyon (zorunlu)
- Kalibrasyonlar Arasında Kalan Dönemlerde Gerçekleştirilen Performans Kontrolleri (zorunlu)
- Terazinin Dâhili Ağırlıklar Yoluyla Ayarlanması (kabul edilmiş bir uygulama)

Bu üç temel ölçümün uygulanması ile riske dayalı etkin ve verimli bir kalite yönetimi ile terazilerin tanımlanmış kabul kriterine (%0,10) göre değerlendirilmesinin sağlandığı belirtilmiştir. Kendi kalibrasyonunu yapan firmalar, ölçüm belirsizliğini belirleyerek yayımlamak zorundadır. Terazinin farklı bir konuma taşınması esnasında en üst seviyede doğrulama sağlamak için ekipman taşıma öncesi ve sonrası kalibre edilmelidir.

Performans kontrollerinde dikkat edilecek hususlara gelince; minimum noktaya yakın tartımlar için tekrarlanabilirlik (Repeatability) testi, maksimum noktaya yakın tartımlar için kesinlik (Accuracy) testi uygulanır. Terazinin zamanla performansının değişmesi ile “Minimum Ağırlık” değeri değişir.

Data Integrity, ALCOA+Prensipleri Veri Kalitesinin ve Güvenilirliğinin Anahtarı olup, özellikleri aşağıdaki gibidir:

- **Nitelenebilir:** Kullanıcı adı ve şifresi gerekliliğidir
- **Okunabilir:** Tüm veriler kayıtlarda okunabilir olmalıdır

- **Orjinal:** Tüm veriler orijinal konumda saklanması ve e-transfer edilmelidir
- **Kesin:** Hatasız ve değişikliği kapalı olmalıdır
- **Eksiksiz:** Tüm veriler, tüm testler ve tekrar analizleri kayıtlı olmalıdır
- **Tutarlı:** Analizin tüm bileşenleri, enjeksiyon prosedüründe yer alan bilgilere (saat/tarih vb.) uymalıdır
- **Dayanıklı:** Tüm bilgiler valide sistemlerde ya da logbooklarda saklanmalıdır
- **Kullanıma Elverişli:** Gerçek zamanlı tüm veriler, raporlar, audit-trail bilgileri ulaşılabilir olmalıdır

Laboratuvar Ortamında Otomasyonun Verimliliği ve İzlenebilirliği, Yazılım Çözümleri:

Eğitimin bu kısmında “Laboratuvar Yazılım Çözümleri” ve “Veri Kalitesi” hakkında bilgilere yer verilmiştir. Veri Kalitesi; verileri kuruluş genelinde kullanılabilir hale getirirken, temizleme ve yönetme işlemleri için de yardımcı olur. Yüksek kaliteli veriler; stratejik sistemlerin, kuruluşun ve bünyesindeki karşılıklı ilişkilerin eksiksiz bir görünümünü sağlamak amacıyla ilgili tüm verileri entegre etmesini sağlamaktadır.

Veri kalitesi; karar alma güvenilirliğini belirleyen temel bir özellik olup, laboratuvar da “Kötü Veri” kalitesine sebep olabilecek başlıca adımlar şunlardır:

Analist	Proses/İş Akışı	Sistem
Tanımlı iş akışından sapmak	• Proses iyi veri kalitesini desteklemiyorsa • Çok fazla manüellik • Veri girişinde çok fazla özgürlük	Güncel veriye ulaşamama
Yazım hataları	Hesaplama hataları	Meta data eksik veya kayıp ise
Proses operatörü desteklemiyorsa	SOP’de net olmayan adım varsa	Paralel olarak çok fazla sistem çalışıyorsa
Eksik ya da kayıp veri	-	Sistemler arası manuel veri aktarımı

Liyofilize Ürünlerde KF (Karl Fischer) Analizi: Karl Fischer cihazlarının yöntemleri ve liyofilize ürünlerde KF analizi hakkında bilgilere yer verilmiş olup, Karl Fischer cihazı ile hem serbest hem de bağlı su miktarı tayin edilmektedir. Standart sapması çok düşük, izlenebilir, geniş ölçüm aralığı ile kısa analiz süresi sağlayan bir analiz olduğundan da ayrıca söz edilmiştir.

Volumetrik Titrasyon: %0,01 (100 ppm)-%100 ölçümler için (iyot reaktifi bulunur).

Kolometrik Titrasyon: %0,0001 (1 ppm)-%5 ölçümler için (iyodür elektrokimyasal yükseltgenerek iyot oluşumu sağlanır).

Liyofilizasyon: Ürünlerin dondurularak kurutma işlemidir.

- Genel olarak ürünlerin, temel özelliklerini kaybetmeden dehidrasyonu için kullanılmaktadır.
- Düşük sıcaklıklarda gerçekleşen bir uygulama olduğu için, ürünün moleküler ve fiziksel yapısına zarar vermeden dehidrasyonunu sağlayan bir tekniktir.
- Kurutma sırasında düşük sıcaklık nedeniyle işlem yüksek kaliteli bir ürünle sonuçlanır.

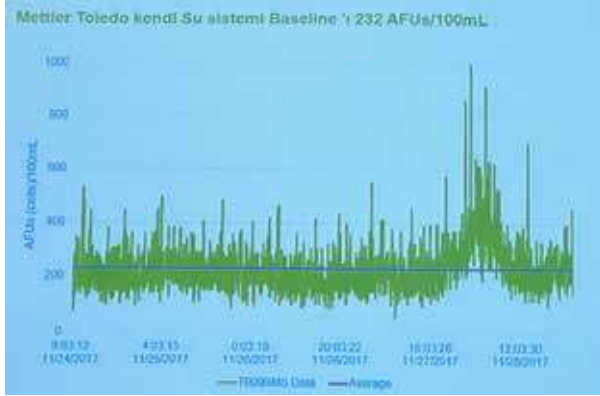
Liyofilize ürünler için; genellikle otomasyonlu fırın sistemleri kullanılır. Numunedeki su, mümkün olan en kısa sürede ortaya çıkartılmalı ve bozulma önlenmelidir. Taşıyıcı gaz ile vial içinde numunedeki buharlaşan su alınır ve volumetrik/kolometrik hazneye aktarılarak su miktarı tayin edilir.

Otomasyon sistem avantajları:

- Hızlı proses
- Minimum hata
- Liyofilize ürünlerde daha yüksek doğruluk
- Zaman ve maliyet tasarrufu
- Minimum iş gücü
- Minimum ön işlem
- Verimli ve ergonomik

Farmasötik Su Sistemleri Kontrolleri:

7000RMS Mikrobiyal Tayin Analizörü; farmasötik su sistemlerinde mikrobiyal kontaminasyonun doğru, sürekli, çevrimiçi olarak belirlenmesini sağlar.

Avantajları:

1. Doğrudan su döngüsünden algılama, örnekleme hatalarından kaynaklanan yanlış pozitifleri ve bunları araştırma maliyetini azaltır
2. Azaltılmış laboratuvar test maliyetleri ve analiz gecikmeleri
3. Daha hızlı risk değerlendirmeleri
4. Ürün çıkışında gecikmeyi önleme
5. Sanitasyon sıklığının azaltılması
6. 1 AFU'ya kadar ölçüm
7. Her iki saniyede bir alınan sonuçlarla su sistemini sürekli izleme
8. Spesifikasyon dışı bir durum olmadan önce reaksiyon vermesi
9. Tüm sistemin kalite güvencesini sağlamak

Farmasötik Su Sistemlerinde Online Toplam Organik Karbon (TOC) Ölçümü: TOC, sudaki organik karbonun toplamıdır, organik kirliliğin ölçümüdür.

Su Türü	TOC İçeriği (mg/L)
Saf kaynak su	1-2
Dereler ve nehirler	2-5
Mezotrofik göller	5-10
Kirlenmiş su	100'e kadar
Farma saflaştırılmış su	< 0,5 (< 500 µg/L)

6000 TOC:

1. Sürekli, gerçek zamanlı TOC izleme ile su kalitesinin güvenli seviyede kalması sağlanır. Çevrimiçi TOC sensörü, TOC seviyelerinin sürekli, hızlı ve güvenilir bir şekilde izlenmesini sağlar.
2. Sürekli, gerçek zamanlı ölçüm ile hiçbir sapma kaçırılmaz.
3. Tekrarlanabilir, doğru ölçümle su kalitesi korunur.
4. Tahmine dayalı tanılama, aksama süresini azaltır.

Eğitimin ikinci kısmında Mettler Toledo/İngiltere personelleri tarafından aşağıda belirtilen cihazlar tanıtılmış olup, uygulamalı örnekler gösterilmiştir.

- **Serilendirme:** Çift kamera ile barkodlar ve baskı kontrolleri gerçekleştirilmiştir.
- **Metal Dedektör:** Bitmiş ürünler ile farklı metallere ait malzemeler cihaza verilmiş ve uygulama sonucunda cihaz tüm metalleri saptayarak ürünlerden ayırmıştır.
- **X-Ray:** Primer ambalajı yapılmış ürünler cihazdan geçirilerek yabancı maddeler, eksiklikler saptanmıştır.

Bu eğitim ile aşağıdaki konular hakkında bilgi sahibi olunmuş, ilaç sektörü için son teknolojik cihazlar hakkında bilgiler edinilmiştir. Özellikle teraziler için firma içerisinde yapılan uygulamalarımızın güncel Ph. Eur ile uyumlu olduğu görülmüştür. Sektörde olan yeniliklerin takip edilebilmesine bu kapsamdaki eğitimler katkı sağlamaktadır.

- Terazi için güncel Avrupa Farmakopesi'nde yer alan gereklilikler,
- Veri bütünlüğü ve ALCOA+ ilkeleri,
- Veri bütünlüğü ve laboratuvar için yazılım çözümleri,
- Karl Fischer cihazları, çalışma prensibi ve liyofilize ürünlerde KF analizi prensipleri,
- Farmasötik su sistemlerinde online mikrobiyal kontrol yapabilme prensipleri ve bu doğrultuda geliştirilen ekipman özellikleri.

Gamze Özşen

Digitopia Impact Summit 2022

Dijital Olgunluk Endeksi Ölçüm Hizmeti (DMI-Digital Maturity Index) sunan Digitopia Firması tarafından 13 Ekim 2022 tarihinde düzenlenen “Digitopia Impact Summit 2022” Etkinliği’ne Bilgi İşlem Müdürümüz Sn. Yavuz Cengiz katılmıştır.

Günümüz değişen koşullarında firmaların hayatta kalabilmesi ve ilerleyebilmesinde dijital dönüşüm sürekli bir yolculuk olup, bu yolda geri kalınmaması büyük önem arz etmektedir. Doğru yönde ilerlemek için mevcut durumun tespiti ve ilerlemeye destek için iyi belirlenmiş bir yol haritası var olmalıdır. Firmaların dijital dönüşüm yolculuğunda, öncelikleri içinde nerede ve hangi seviyede olduklarını tespit etmeleri gereklidir.

Digitopia firmasının “Kuzey Yıldızı” olarak tabir ettiği, dijital dönüşümde amaca yönelik hedefler doğru belirlenmeli ve dijital dönüşüm yol haritası çıkarılmalıdır. 6 boyut ve 120 başlıkta yapılan ve sonucunda 5 kademeli olgunluk seviyesinde firmanın yerinin tespit edildiği belirtilen dijital olgunluk ölçümü ile diğer firmalara göre bulunulan durumun kıyaslanması, pazar ve endüstride bulunulan konum hakkında bilgi sahibi olunabilmesinin mümkün olduğu belirtilmektedir.

Dijital olgunluk seviyesinin tespiti; firmaların dijital dönüşüm çalışmalarının verimliliği hakkında da bilgi sağlaması ve süreçlerin doğru yöne çevrilerek hızlandırılabilmesi, ölçüm çalışmasının faydaları arasında gösterilmektedir.

Dijital dönüşümü vizyon olarak belirlemiş firmalarda, dönüşümü yönetecek ve ileri götürecek etkili dijital liderlik unsurları da yer almalıdır. Devlet ve organizasyonlar tarafından sağlanan teşvik ve destek programlarında dijital dönüşüm artık daha fazla yer bulmaktadır. Dijital olgunluk ölçümü ve devamında yol haritasının oluşturulması bu desteklerden faydalanabilmenin şartı olarak talep edilebilmektedir. İlerleyen zamanlarda, müşteriler çalışacakları firmaları seçerken dijital olgunluk endeksini de bir parametre olarak göz önüne alabileceklerdir. Dijital dönüşümün isteğe bağlı olmadığı, artık bir zorunluluk olduğu gittikçe daha fazla hissedilecektir.

Yavuz Cengiz

Endüstride Statik Elektrik Çalıştayı

07 Aralık 2022 tarihinde İzmir’de düzenlenen Endüstride Statik Elektrik Yönetimi Çalıştayı’na firmamızdan, Kıdemli İş Güvenliği Uzmanımız Sn. Volkan Aydemir katılmıştır.

Çalıştay’ın genel olarak içeriğini aşağıdaki şekilde sıralayabiliriz:

- Endüstride statik elektrik yaratan iş ve işlemler
- Statik elektriğin biriktiği ekipman, tesisat, düzlem ve yerler
- Statik deşarjların parlama, patlama yaratma olasılığının hesaplanması
- Statik elektriğin yol açtığı risklerin yönetiminde topraklama (grounding) ve eş potansiyel bağlama (bonding), topraklama ve bonding ekipman ve sistemleri, ekipman seçim kriterleri, ölçüm ekipmanları
- Zemin direnci
- Ekipman, tesisat bağlantılarına yönelik örnekler
- Uluslararası standartlar
- Endüstride statik elektrik yaratan iş ve işlemlere ve uygulamalara yönelik uygulama örnekleri vb.

konularında bilgilendirme yapılmıştır.

Volkan Aydemir

U.S. Food and Drug Administration (FDA) Semineri

09 Eylül 2022 tarihinde IKMIB ve AmCham Türkiye Derneği işbirliğiyle düzenlenen “FDA Bilgilendirme Semineri”ne firmamızdan İş Geliştirme, Ürün Teknoloji Transfer ve Ruhsatlandırma Müdürlüğü’nden Sn. İoanna Fenerli ve Kalite Güvence Müdürlüğü’nden Sn. Şevval Maçe katılmıştır.

Demos Global Group Inc. Firmasından Sn. Tania A. Martinez tarafından verilen seminerde; kozmetik, ilaç ve tıbbi cihaz sektörlerinde FDA sertifikalandırmasına ilişkin süreç ve gereklilikler anlatılmıştır.

İlgili seminerde; ABD’de ilaçların ithalatı için FDA’nın firma kaydı, ürün kaydı, GMP denetimi prosedürleri ve süreçleri hakkında bilgiler edinilmiştir. Ayrıca ilaç, kozmetik, tıbbi cihaz ile gıda takviyesi sınıflandırmasında FDA’nın bakış açısı hakkında fikir sahibi olunmuştur.

İoanna Fenerli & Şevval Maçe

BThaber CxO Yuvarlak Masa Toplantısı: “Veri Merkezli Güvenlikle İş İnovasyonunu Hızlandırın”

BThaber Yayın Koordinatörü Sn. Ayhan Sevgi'nin moderatörlüğünde, ComForte ve ComPro firmalarının sponsorluğunda gerçekleşen ve farklı sektörlerden birçok firmanın BT yöneticilerinin bulunduğu 20 Ekim 2022 tarihinde gerçekleştirilen “Veri Merkezli Güvenlikle İş İnovasyonunu Hızlandırın” başlıklı yuvarlak masa toplantısı etkinliğine Bilgi İşlem Müdürümüz Sn.Yavuz Cengiz katılmıştır.

Verinin tokenize edilerek, yani verideki değerlerin sahte değerlere dönüştürülerek saklanması ve bunun neticesinde veri başka birisinin eline geçse dahi anlaşılmaz halde olması, veriyi sadece tokenize eden sistemin çözebilmesi yöntemine dayanan çözümüyle veri güvenliğini sağlamayı amaçlayan ComForte Firması'nın da bulunduğu etkinlikte Sn. Yavuz Cengiz aşağıdaki görüşlerini paylaşmıştır:

1994 senesinde BT (Bilişim Teknolojileri) sektöründe çalışmaya başladığımda tekstil sektörüne hizmet veren taraftaydım. Cobol ile Unix üzerinde yazılım geliştiriyoorduk. O zamanlar sistemlerimiz kapalı devre Unix Server üzerinde, yine kapalı devre terminallerle çalışan bir yapıdan ibaretti. En büyük endişelerden birisi sunucu bozulması ve veri kaybı olmasıydı. Zaman içerisinde ethernet bağlantılı teknolojilere geçildi. Veritabanları değişti, yazılım dilleri değişti. Verilerin korunmasına yönelik ihtiyaçlar da buna bağlı olarak değişti. Yine de klasik ihtiyaçlarımız devam etti.

2003 yılında ilaç sektöründe faaliyet gösteren PharmaVision'un Bilgi İşlem bölümünde işe başladığımda, süreçlerin ve uygulamaların bazı regülasyonlara tabi olduğunu gördüm. Verilerin nasıl korunduğu, nasıl kaydedildiği, bunlara dair izleme ve denetim kayıtları ilaç sektöründe hep var olan süreçlerdi. Günümüzde verinin merkezi sistemlerden bulut sistemlere çıkması, OT'nin (Operasyonel Teknolojiler) BT ile iç içe geçmesi, OT sistemlerin ürettiği verilerin değer ortaya koyması ve eskiye oranla çok daha fazla büyük veriyle çalışmamız, verilerin BT kontrolündeki yapıları aktarılmasını ve güvence altına alınması gerekliliğini doğurdu.

OT kontrollü sistemlere, üretim makinelerine, eski cihazlara her türlü güvenlik kontrolünü uygulayamıyorsunuz. Günümüzde bile hala son güncellemeler bunlara uygulanabilir durumda olmayabiliyor.

Çünkü üretici onu belli bir performans ve stabilitede tasarlıyor ve bunu korumak için güncellemeler neticesinde ortamın değişmesine yanaşmayabiliyor. Oradaki veriler ne, nasıl tutacaksınız, hangileri değerli hangileri değersiz, tüm bunlara da karar vermeniz gerekiyor. Bu verilerin yanı sıra kullanıcı verileri ve kişisel veriler gibi veriler de tuttuğumuz verilerin içerisinde. Yani veri çeşitliliği artmış durumda. Kişisel verilerle ilgili yayımlanmış olan KVKK (Kişisel Verileri Koruma Kanunu) ile bağlantılı olarak; o verilere dair ayrı bir önlem almamız, özel nitelikli verileri ayrıca takip etmemiz, verileri nasıl ayıracağımızı ve koruyacağımızı bilmemiz gereken duruma geldik.

Verilerin takibi ilaç sektöründe baştan beri var olan bir yapı iken, artık bu takibi daha verimli hale getirmek gerekiyor. Verilerin elektronik ortamda sınıflandırılması ve hangi sınıftaki veriye nasıl yaklaşılacağı, nasıl kontrol altına alınacağı çok önemli. Biz fason ilaç üreten bir şirket olarak, müşterilerimizin ticari sırlarını kullanarak üretim yapıyoruz. Sözleşmeler ve gizlilik anlaşmaları ile de ciddi yaptırımlara tabiyiz. Verilerin en iyi şekilde korunmasını sağlamak durumundayız. Bunu sağlarken de genelde kısıtlayıcı tedbirler söz konusu oluyor.

Bu kısıtlayıcı tedbirler kimi zaman kullanıcıların normal işlerini yapmasına engel olabiliyor. Beklentilerimizden birisi, kısıtlayıcı tedbirler yerine daha sezgisel tedbirlerle tehlikenin sezilmesi veya normal işlemin anlaşılması şeklinde çözümlere yönelmek. Bunların haricinde; fason üretici olmamız sebebiyle sıklıkla sözleşmeler oluyor, yenileniyor. Pandemiyle birlikte elektronik ortamdaki imzalama süreçlerinde artış oldu. Nitelikli e-imza kullanımı haricinde, dijital imzalama imkânı sunan platformlar da var fakat bu platformlar Türkiye’de geçerli değil. Yasal olarak geçerli e-imza ve ıslak imza dışındaki Adobesign gibi dijital imzalama platformlardaki bu uygulamaların yasal geçerliliği bulunmuyor. Bu üreticilerin devletler nezdinde kendilerini daha kabul edilebilir hale getirmeleri, uygulamalarını ve nitelikli e-imza kullanımını sağlamaları da mümkünse ve belli bir standarda getirilebilirse büyük fayda sağlayacaktır.

Yavuz Cengiz

BTHaber dergisinin kâğıt ve dijital ortamlarında yayımlanmış olan toplantı ile ilgili haberine aşağıdaki linklerden erişebilirsiniz.

<https://www.bthaber.com/bthaber-cxo-yuvarlak-masa-toplantisi-veri-merkezli-guvenlikle-is-inovasyonunu-hizlandirin/>

<https://www.bthaber.com/pharmavision-it-muduru-yavuz-cengiz-kisitlayici-tedbirler-yerine-sezgisel-tedbirler-olsun-istiyoruz/>

TS 17025 Kalibrasyon Laboratuvarı Yeterlilik Belgesi Denetimi

24-25 Ekim 2022 tarihlerinde firmamızda TSE tarafından TS EN ISO/IEC 17025:2017 Kalite Sistemi üzerinden iki günlük Kalibrasyon Laboratuvarı Yeterlilik Belgesi denetimi yapılmıştır. TSE tarafından iki denetçinin katılmış olduğu denetimde; minör veya majör bulgu yer almamış olup, tetkik görevlileri TSE Deney Laboratuvarı Onay Belgemizin devamı yönünde rapor hazırlamıştır.

Denetim sonucunda; PharmaVision Kalibrasyon Laboratuvarı olarak aşağıdaki kapsam dahilinde TSE'nin anlaşmalı laboratuvarı şeklinde hizmet vermeye devam edecektir.

- Ortam nem ölçümü
- Ortam sıcaklık ölçümü
- Ortam partikül ölçümü
- İletkenlik ölçümü
- pH ölçümü
- Zonlar arası fark basınç ölçümü
- Hepa filtrelerde partikül ölçümü
- Hava hızı ölçümü

Halil Karasu

IDC-Türkiye “Security Summit 2022”

International Data Corporation (IDC) Türkiye'nin organize ettiği “Security Summit 2022” Etkinliği'ne Bilgi İşlem Müdürümüz Sn. Yavuz Cengiz katılmıştır. Bilgisayar Teknolojileri (BT) sektöründen önemli firmaların katıldığı etkinlikte; güncel tehditler, yeni güvenlik modelleri, teknolojik gelişme ve çözümleri, farklı sektörden firmaların deneyimlerini paylaştıkları siber güvenlik temalı bir etkinlik gerçekleştirilmiştir.

Bunların yanı sıra; gelişen ve değişen siber tehditler, fidye saldırılarının artışı, zararlıların yayılma yöntemleri, yapay zekânın dâhil edildiği anomali, açıklık, sızma, saldırı tespiti ve engellemeye yönelik çözüm ve sistemler, uzaktan çalışmada yeni güvenlik yaklaşımları, Internet of Things (IoT) cihazlarının yaygınlaşması, mobil ve bulut ortamların güvenliği gibi başlıca hususlar siber güvenlik alanında önde geldiğinden bahsedilmiştir.

Etkinlikte genel olarak aşağıdaki başlıklar esas alınmıştır:

- Fidye Yazılımlarının Gelişen Yıkıcı Yetenekleri
- BT Alanından Bir OT İstilas
- Tedarik Zinciri Saldırılarından Büyük Hasar
- Sıfır Güven Yaklaşımı
- Bulut Güvenliği
- Kurumsal Güvenlik
- Uzaktan Çalışma ile Artan Tehditler

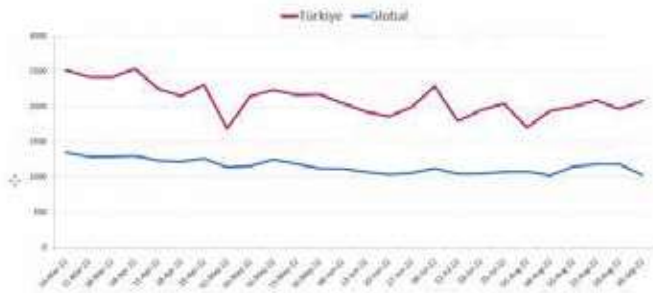
Etkinliği düzenleyen IDC'nin “Dünya Çapında CEO 2022” anketine göre, siber güvenlik tehditlerinin 2022'de şirketlerin yönetim kurulları için en önemli önceliklerden biri olacağı ön görülmüştür. Güvenliğin teknoloji harcama önceliği olduğu, aynı zamanda en önemli endişe kaynağı olmaya devam ettiği, CEO'ların %64'ünün bunlarda azalmaya yönelik bir değişiklik beklemediği de ayrıca belirtilmiştir. Siber güvenlik tehditlerinin ve düzenlemelerinin hem şimdi hem de 2 yıl içinde en büyük etkiye sahip olması beklendiğinden de bahsedilmiştir.

Siber güvenlik; süreç olgunluğu ve yetişmiş insan kaynağının büyük önem taşıdığı bir alana dönüşmüş olup, sadece yatırım yapılarak çözülebilecek bir alan olmadığından bahsedilmiştir. Bunların yanı sıra; tespit ve engelleme aksiyonlarının yeterli gelmediğinden, tüm aktiviteler izlenerek elde edilen büyük verinin ileri analitik ve yapay zekâ ile değerlendirilerek anlamlandırılması gerektiğinden ve siber güvenlik önlemlerinin doğru planlanmasının kaçınılmaz olduğu konularında da bilgi sahibi olunmuştur. Bu alanda firmaların SOC (Security Operations Center) hizmetlerinin yaygınlaştığı da görülmüştür.

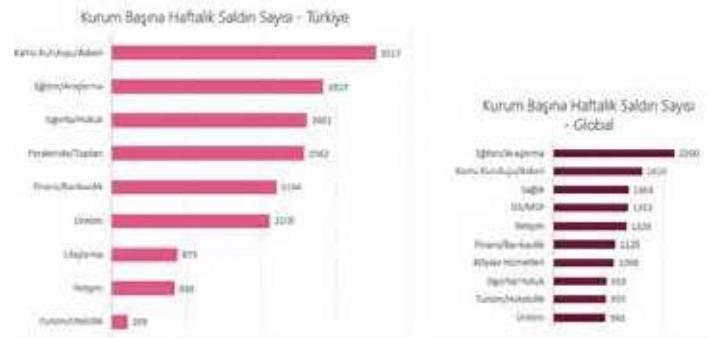
Pandemi ve sonrasında artan uzaktan çalışmaya yönelim ile kullanıcı cihazlarının kapalı firma ağlarının dışına daha çok çıkması, şahsi cihazların kullanımındaki artış, bulut bilişimin yaygınlaşması, dağıtık servislerin artması gibi gelişmeler nedeniyle saldırganlar için atakta bulunabilecekleri, BT yöneticileri içinse izlemeleri ve korumaları gereken yüzeyin genişlemiş durumda olduğu anlaşılmaktadır.

İstatistikler; Türkiye'ye yönelik saldırıların daha çok kamu kuruluşları, eğitim, perakende, finans ve üretim sektörlerini hedef aldığı, dünya genelinde hedef alınan sektörlerle göre bazı noktalarda ayrıştığı, ayrıca Türkiye'nin dünyaya göre daha çok saldırıya maruz kaldığını da göstermektedir.

Kurum Başına Haftalık Saldırı Sayısı – Son 6 Ay

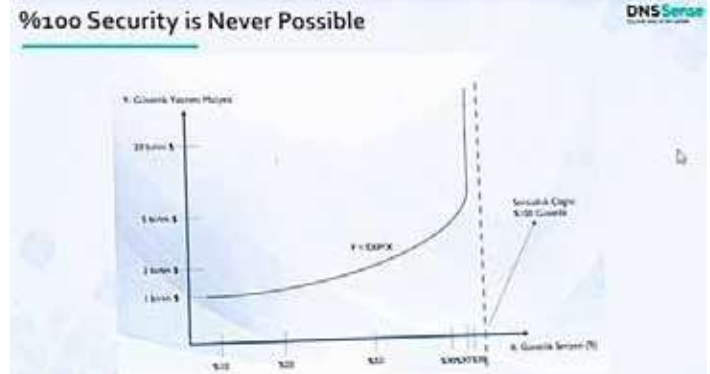
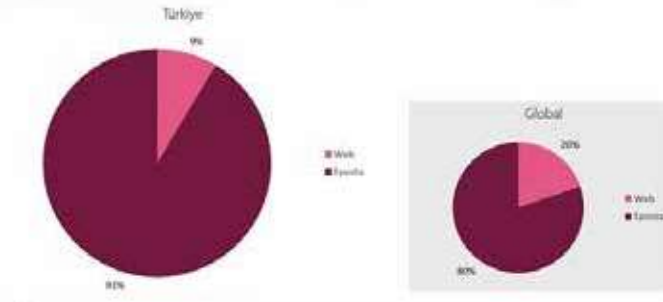

En Çok Etkilenen Sektörler - Son 6 Ay

Yine istatistiklere göre; kötü niyetli yazılım ve fidye zararlılarının yayılmada kullandığı başlıca yöntemlerin e-posta ile ortalama saldırıları (phishing) ile web siteleri üzerinden yapılan saldırılar olduğu gözlemlenmekte olup, 2 yöntem karşılaştırıldığında Türkiye'de %90, dünya genelinde ise %80 ile saldırganların çok yüksek oranda e-posta üzerinden saldırıyı tercih ettiği görülmektedir.

Kötü Amaçlı Yazılımlar İçin Saldırı Vektörleri – Son 30 Gün

Kuruluşlar; antivirüs, filtreleme, sandboxing (kum havuzu) gibi saldırıları önlemeye yönelik birçok sistem bulundurmaktadır fakat kullanıcı farkındalığındaki eksiklikler, saldırganların başarılı olmasındaki etkenlerin en başındadır. E-posta kullanıcılarının her bir iletiye dikkatlice yaklaşması ve sahte ile gerçek iletilerin farkına varabilmesi çok önemlidir.

Dijital dönüşümün hızlanması ise siber güvenlik yatırımlarının kendi içindeki öncelik sıralamasını etkilemektedir. Dönüşümün getirdiği fayda ve kolaylıkların yanında saldırı için atak yüzeyini genişletmesi, yeni nesil siber güvenlik yaklaşımlarının uygulanmasını gerektirmektedir.

Siber güvenliğin %100 sağlanmasının mümkün olmadığı gerçeğinden hareketle, kurumlar bu orana ne kadar yaklaşabilirse yönetecekleri risklerin de o derecede azalacağı bilincinde olunmalıdır.

Yavuz Cengiz

Varlık Yönetim Sistemi 1. Gözetim Denetimi

Aralık 2021 tarihinde yapılan ISO 55001:2014 Varlık Yönetim Sistemi Belgelendirme Denetimi sonucunda; ilaç üretiminde kullanılan tüm varlıklarımızı (maddi ve gayri maddi) kapsayacak şekilde, varlık yönetim sistemimiz Türkiye Standartları Enstitüsü (TSE) alt kuruluşu olan ICAS* (International Conformity Assessment Service Inc. - Uluslararası Uygunluk Değerlendirme Servisi A.Ş.) tarafından belgelendirilmişti ve PharmaVision Türkiye ilaç sektöründe bu sertifikayı alan ilk firma olmuştu.

3 Kasım 2022 tarihinde ICAS'dan 4 denetçi ve kendilerini gözlemleyen 2 UAF (United Accreditation Foundation) denetçisi eşliğinde gerçekleştirilen 1. Gözetim Denetimi neticesinde PharmaVision ISO 55001 Varlık Yönetim Sistemi Belgesi'nin yenilenmesine karar verilmiştir.

Denetçiler kurduğumuz sistemin iyi bir noktada olduğunu ve son sene de üzerine eklenmiş olduğunu gözlemlediklerini belirtmişlerdir.

Makine ve ekipmanlar ile iş gücünün verimli kullanılması suretiyle, titizlikle takip edilen güncel İyi Üretim Uygulamalarını (cGMP) ve bunların ötesinde olan firmamızın yüksek kalite şartlarını, etkin operasyon prosedürleri ile karşılamak kaydıyla, maliyetleri asgari seviyede tutarak firmamıza azami değer kazandırmayı amaçlamaya devam edeceğiz. Ayrıca, net rakamsal hedefi olmayan bazı hususlarda ölçülebilir hedefler ekleyerek sistemimizi daha verimli kılacağız.

Makine gibi fiziki varlık alımlarında sadece yatırım tutarını (CapEx) değil, varlığın faydalı ömrü boyunca yapılacak (tamir bakım masrafları, enerji giderleri gibi) operasyonel masrafları (OpEx) da dikkate alarak toplam sahip olma maliyeti (Total cost of ownership) bazında bilinçli kararlar almayı sürdüreceğiz.

Bu vesile ile bu sistemin kurulup geliştirilmesinde katkısı olan, çaba gösteren, destek veren tüm çalışma arkadaşlarımıza teşekkür eder, tüm çalışanlarımızın katılımı ile Varlık Yönetimi Sistemi'ni sürekli geliştireceğimizi taahhüt ederiz.

* ICAS, UAF (United Accreditation Foundation) tarafından akreditedir.

Mehmet Murat Atakan

İlaç Endüstrisi Semineri

26 Ekim 2022 tarihinde Anton Paar Firması tarafından verilen “İlaç Endüstrisi Semineri”ne Kalite Kontrol Müdürlüğü’nden Sn. Kadriye Onacak, Sn. Sadullah Cesur, Sn. Berkan Öztürk katılmıştır.

İlgili seminerde; ilaç endüstrisindeki uygulamaların kritik noktaları, uygulanan metotlar, var olan ekipmanlar için neleri sağlamamız gerektiği, FDA (Food and Drug Administration/Gıda ve İlaç İdaresi) (21 CFR Part 11, Data Integrity & Life Cycle of data) GMP/cGMP/GAMP 5 USP, Ph. Eur ve diğer yönetmelikler 21 CFR Part 11 ve Anton Paar’ın yazılım çözümleri hakkında bilgiler edinilmiştir.

Laboratuvar cihazlarından yoğunluk, polarimetre, viskozimetre ve partikül boyutu ölçme cihazlarının çalışma prensibi, temizlik ve bakımı, mikrodalga yakma cihazı çalışma prensibi, temizliği, bakımı, laboratuvar cihazlarının gerekli periyodik kontrol ve doğrulamalarının yapılması ile cihazların yazılımsal güncellemelerinin takibi hakkında da bilgi sahibi olunmuştur.

Polarimetre Cihazı: MCP polarimetre serisi ilaç kodeksi, GMP, GLP, GAMP 5, OIML ve 21 CFR Part 11 gibi ulusal ve uluslararası standartlarla uyumludur. Dâhili bilgisayarı, farklı veriler (örnek ölçüm sonuçları, denetim izi, kontrol/ayarlar verileri) toplayabilir ve veri saklama alanı USP <1058>’e uygun kullanım için devre dışı bırakılabilir. Tüm bunların üzerinde; polarimetrelerin harici bir PC üzerinden kontrol edilmesi seçeneği, uzaktan çalışmaya olanak sağlamaktadır.

Yoğunluk Cihazı: Bütün yoğunluk ölçerler U-tüpü prensibini kullanır. En yeni nesil tezgâh üstü cihazlarda; Anton Paar firması tarafından geliştirilen en kararlı yoğunluk sonuçlarını veren ve benzersiz bir ölçüm performansı sunan patentli, Pulsed Excitation Method teknolojisi kullanılmaktadır. Çeşitli özellikleri ve aksesuarları (yüksek viskoziteli örneklerin doldurulması için ısıtma cihazı ya da aerosollerini doğrudan kutusundan doldurmak için adaptör), doğru örnek doldurma ve ölçüm sürecini destekler.

Gerçek zamanlı doldurma kontrolü FillingCheck™ ve U-View™ kamera, doldurulan örnekte hava kabarcığı olmadığından emin olmanızı sağlar. Sıcaklık ve basınç ayarlaması, ölçümler sırasında en geniş aralıkta çevresel koşulları simüle etmemize olanak sağlamaktadır.

Viskozimetre Cihazı: Anton Paar firması bizlere; viskozimetreler, Peltier elementler yoluyla hızlı ve kararlı termoelektrik sıcaklık kontrolü sunmaktadır. Bu özellik sayesinde, bir dizi değişken sıcaklık değerinde viskozite ölçümünü veya sıcaklık taramalarını kolaylıkla gerçekleştirebiliriz. Termostatik banyolar/soğutma sirkülatörleri olmadığı için iş yükünü kayda değer ölçüde azaltır ve ölçümümüz boyunca kararlı, doğru sıcaklık değerleri elde edebileceğimizden emin olmamızı sağlar.

Mikrodalga Cihazı: Basıncılı Yakma Kavitesi (Pressurized Digestion Cavity - PDC) ile Multiwave 7000, tek yöntemin kullanıldığı aynı çalışmada dâhi rutinden, gelişmiş uygulamalara kadar her türlü örnek aralığını aynı anda kapsayan, benzersiz gelişmiş asitle yakma sürecini bizlere sunmaktadır. Multiwave 7000, cam (tek kullanımlık), kuartz ya da geçmeli kapaklı PTFE (teflon) kaplarında örnekler, yüksek (≥ 3 g) ve düşük örnek miktarı ($\leq 0,1$ g) ile olduğu gibi yüksek (≥ 50 ml) ve düşük örnek hacimleri (≤ 100 μ L) ile de kullanılabilir.

Partikül Boyutu Cihazı: Litesizer ve PSA serileriyle birlikte, farklı teknikleri kullanarak küçük nanometreden milimetre aralığına kadar boyutlara sahip partikül boyutlarının ölçümünün yapılmasına olanak tanımaktadır. Partiküllerin boyutuna ve örneğinizin sıvı/kırı dispersiyon halinde olmasına bağlı olarak lazer difraksiyon (LD) ya da dinamik ışık saçılımı (DLS) teknikleri kullanılabilir. LD ve PSA cihazları, sıvı ya da kuru dispersiyon halindeki milimetre boyutuna kadar olan partiküllerin analizi için kullanılmaktadır. DLS ve Litesizer cihazları, yalnızca sıvı dispersiyonların analizini yapabilmektedir, ancak ölçüm aralığını nanometre aralığına kadar da indirmesi göz ardı edilmemelidir. Ayrıca örneklerin stabilitesini daha iyi anlamak için Litesizer 500 ile zeta potansiyelini, moleküler kütleyi, geçirgenliği ve refraktif indeksi de belirlemektedir.

İlaç Endüstrisi Semineri ile ilgili cihazlar hakkında bilgi sahibi olmanın yanı sıra PharmaVision uygulamalarının da güncel gereklilikleri karşıladığı doğrulanmıştır.

Kalite Kontrol Müdürlüğü

İlaçta İmpürite Çözümleri ve Kütle Spektrometri Uygulamaları

ANT Teknik tarafından 11 Ekim 2022 tarihinde gerçekleşen “İlaçta İmpürite Çözümleri ve Kütle Spektrometri Uygulamaları Semineri”ne Kalite Kontrol Müdürlüğü’nden Sn. Behiye Aslı Çoruhlu katılmıştır.

İlgili seminer özellikle denetçi bulgularından yola çıkılarak hazırlandığı için ön bilgi ve risk değerlendirme ile alakalı yayınların paylaşılması açısından faydalı olmuştur. Temizlik validasyonu için HPLC yöntemlerinin artık yetersiz kaldığı ve denetçilerin daha düşük konsantrasyonlarda sonuç görmek istedikleri de ayrıca anlatılmıştır. Bu nedenle çoğu ilaç firması kütle spektroskopisini daha yoğun çalışmaya ve araştırmaya başlamıştır.

Gelişmekte olan ülkelerde artık ilaçların nihai hallerine değil, ilaçların üretim aşamalarına ve insan üzerindeki etkilerine daha çok dikkat edilmektedir. Özellikle son zamanlarda nitrozaminler ve çapraz kontaminasyon konusu denetçiler ve sağlık otoriteleri tarafından en çok üzerinde durulan konulardan biri olmaktadır. Öyle ki sürekli bu konu araştırılmakta, literatürler ve farmakopeler sürekli olarak revize edilmektedir. İlaç üreticileri hatta cihaz satışı yapan firmalar dâhil kurdukları demo laboratuvarlarında bu konuda çalışmalarını yoğun bir tempoda sürdürmekte, hatta bir kısım firmalar özellikle nitrozaminlerin incelendiği ve sürekli metotların geliştirildiği “Nitrozamin Laboratuvarları” kurmaya başlamışlardır.

HPLC cihazlarıyla yöntem geliştirmeye aşına olan analistleri yakın bir gelecekte artık kütle spektroskopi çalışmalarını içinde görebiliriz.

Eskiden UV yöntemlerle çıkmayan metotlar için HPLC kesin ve net bir çözümdü ama gelecek gösteriyor ki “Sıvı Kromatografi-Kütle Spektrometresi” çok yakında hayatımıza girecek...

Behiye Aslı Çoruhlu

2022 Yılı Veri Bütünlüğü Eğitimleri

Kalite Güvence Müdürlüğü’nden Sn. Savaş Demir tarafından 18-22 Kasım 2022 tarihlerinde 2 ayrı oturum ile müdürler ve şeflere “Veri Bütünlüğü Eğitimi” verilmiştir. Müdürlerin ve şeflerin de kendi personellerine eğitim vermesiyle, tüm çalışanların eğitime katılımı sağlanmıştır. ALCOA+ yaklaşımına uygun olarak 2022 yılında eğitim materyalimiz güncellenmiş olup, öncelik olarak verilen eğitime veri tanımı ile başlanmıştır. “Veri nasıl elde edilir, verinin yaşam döngüsünde neler bulunmaktadır, günlük yaşantımızda ve çalışma hayatımızda verileri nasıl analiz etmeliyiz?” sorularına cevap verilmiştir. Bunların yanı sıra; ALCOA+ prensipleri ayrıntılı olarak ele alınmış olup, iyi dokümantasyonun nasıl yapılacağı ile ilgili örnekler verilmiştir. Dokümantasyon sırasında yapılması ve yapılmaması gereken iyi dokümantasyon uygulamaları da incelenmiştir.

Savaş Demir

Farmasötik İlaç Üretiminde Toksikolojik Verilerin Değerlendirilmesi, PDE Belirleme Stratejisi

16 Kasım 2022 tarihinde Yeditepe Üniversitesi’nde gerçekleştirilen “Farmasötik İlaç Üretiminde Toksikolojik Verilerin Değerlendirilmesi, PDE (Permitted Daily Exposure) Belirleme Stratejisi” eğitimine Mes’ul Müdürlüğü’nden Sn. Sema Ayan, Üçlü Sorumluluk Müdürlüğü’nden Sn. Neşe Eriş, Sn. Kübra Ağcıoğlu ve Kalite Güvence Müdürlüğü’nden Sn. Sibel Keleşoğlu katılmıştır.

Sektörden ilgili kişilerin katılımıyla gerçekleştirilen eğitimde, Sn. Prof. Dr. Ahmet Aydın ve Sn. Dilek Sunar PDE Belirleme Stratejisi üzerinde güncel yaklaşımlar ile ilgili bilgilendirme yapmıştır.

Sibel Keleşoğlu

İstanbul Üniversitesi-Eczacılık Fakültesi Öğrencileri ile ISPE Öğrenci Birliği Ziyareti

15 Kasım 2022 tarihinde İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi öğrencileri ile ISPE Öğrenci Birliği fabrikamızı ziyarette bulunmuştur. Ziyaretçilerimize; Kalite Kontrol Müdürümüz Sn. Berat Yılmaz Kalite Kontrol Laboratuvarını, Üçlü Sorumluluk Müdürümüz Sn. Neşe Eriş arıtma sistemlerini ve Katı/Yarı Katı Preparatlar Şef Yardımcımız Sn. Burak Püskül de üretim alanlarını tanıtmıştır. İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi mezunu olan Mes'ul Müdürümüz Sn. Sema Ayan'ın da katılımı ile eczacı adaylarımız ile endüstri eczacılığı üzerine sohbet edilmiş ve Sn. Emrah Ergöröl tarafından endüstride ilaç mühendisliğini bilen eczacıların bulunmasının önemi hem PharmaVision San. ve Tic. A.Ş. Teknik Direktörü hem de ISPE Türkiye Yönetim Kurulu Başkanı olarak ziyaretçilere aktarılmıştır. Verimli ve keyifli geçen ziyaretlerin devamını diliyoruz.

Emrah Ergöröl

Düzce Çevrem İlköğretim Okulu'nda 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı Kutlaması

Çevre bilincinin toplumda yaygınlaştırılması amacıyla başlatılan "Atıktan Geleceğe Yatırım Projesi" kapsamında çalışanlarımızın da aktif destekleri ile, tesisimizde toplanan geri dönüştürülebilir atıkların değerlendirilmesiyle oluşturulan fona yurt dışındaki (zamanın ana firması) Hoechst Marion Roussel çalışanlarının da katılımı sağlanarak deprem bölgesi Düzce'de depreme dayanıklı, çelik konstrüksiyon, 9 derslikli, 1.550 m² kapalı alanı olan bir ilköğretim okulu yaptırılmış ve 2001 yılında Milli Eğitim Bakanlığı'na bağışlanmıştır.

Sonraki yıllarda da PharmaVision olarak okulumuza yakın ilgi ve desteğimiz devam etmiş olup, bu yıl da Düzce Çevrem İlköğretim Okulu'nda 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı coşkuyla kutlanmıştır.

İnsan Kaynakları ve Hukuk Müdürlüğü

10 Kasım Atatürk'ü Anma Töreni

Her yıl olduğu gibi bu yıl da; 10 Kasım Atatürk'ü Anma Törenine, yoğun katılımıla saygı duruşunda bulunulmuştur. Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün aziz anısına saygı, minnet ve şükranlarımızı sunarız.
İnsan Kaynakları ve Hukuk Müdürlüğü

Ev İçi Şiddet Acil Yardım Hattı Projesi

EV İÇİ ŞİDDET ACİL YARDIM HATTI*

*Domestic Violence Emergency Hotline

Download on the App Store

Google play

0 212 656 96 96

ARA

İçerikleri Oku

KADIN DERNEKLERİ FEDERASYONU

Kadına yönelik her türlü şiddetle mücadele eden Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu (TKDF), kadına yönelik çok yararlı çalışmalar yapan bir dernektir. TKDF, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü kapsamında paylaştığı video ile "Ev İçi Şiddet Acil Yardım Hattı" Projesini ve telefon uygulamasını tanıtmıştır. TKDF tarafından konuyla ilgili paylaşılan afişte "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ediyoruz" ve "Yalnız Değilsiniz Biz Varız" sloganları yer almıştır. Videoda ise şu ifadeler kullanılmıştır:

"Kadına yönelik her türlü şiddetle mücadele ediyoruz; cinsel şiddet, ısrarlı takip, ekonomik şiddet, sözlü şiddet, dijital şiddet, flört şiddeti, psikolojik şiddet ve fiziksel şiddet. Kendiniz ya da çevrenizde bunlara maruz kalan birisi için Ev İçi Şiddet Acil Yardım Hattı'nı çekinmeden arayabilir ve uygulamayı telefonunuza indirerek uygulama üzerinden bu proje sayesinde kolayca destek alabilirsiniz. Kişisel bilgilerinizin gizli kaldığı görüşmelerde uzmanlar; size hukuki, psikolojik destek verir ve güvenlik konusunda yetkililere ulaşmanıza yardımcı olur. Yalnız değilsiniz, biz varız."

Ayrıca önemli başlıklardan biri olan "Yakın partner şiddeti" konusunda farkındalık yaratmayı amaçlayan Birleşmiş Milletler Kadın Birimi bu yıl #SheSaidNo kampanyasını yürütmektedir. Derneğin tanıtmış olduğu Ev İçi Şiddet Acil Yardım Hattı projesi kapsamında şiddet mağduru kadınların 0212 656 96 96 ve 0549 656 96 96 numaralarını arayarak hukuki ya da psikolojik destek alabilecekleri de açıklanmıştır. Biz de şirket olarak her türlü şiddetin karşısında olup, Ev İçi Şiddet Acil Yardım Hattı Projesi'ni destekliyor ve projenin daha fazla kişi tarafından duyulmasına önem veriyoruz.

Selinay Isırgan

AİLE İÇİ ŞİDDET NEDİR?

- Eşe, çocuklara, anne-babaya, kardeşlere, yakın akrabalara, eski eşe, sevgiliye, nişanlıya vb. yönelik, vurma, aşağılama, küfür etme, korkutma, tehdit etme, cinsel açıdan zorlama, istismar, özgürlüğünü kısıtlama gibi saldırgan davranışlardır.

YALNIZCA DAYAK DEĞİL, HEPSİ SUÇTUR!

- Fiziksel Şiddet: Vurma, tekmeleme, yakma, kesici alet ya da silahla yaralama ve öldürme vb.
- Sözel / Duygusal Şiddet: Aşağılama, küfür, tehdit, alay etme, uzun süreli küsme vb.
- Sosyal Şiddet: Yakınlarıyla görüşmeyi yasaklama, evden çıkarmama, zorla evlendirme, ne giyeceğine karışma vb.
- Cinsel Şiddet: Tecavüz, istemediği cinsel ilişkiye zorlama, kadınlığı / erkekliğiyle alay etme vb.
- Ekonomik Şiddet: Zorla parasını alma, para vermeme, zorla çalıştırma ya da çalıştırmama vb.

ŞİDDET AİLE İÇİ MESELE DEĞİLDİR!

Aile içi şiddet, yaygın kanının aksine bir “aile içi mesele” değil, yasalarda yeri ve cezası olan toplumsal bir suçtur! Üstelik artık şikâyetle de bağlı değildir, üçüncü bir kişinin ihbarıyla bile olsa yasal işlem yapılmak zorundadır.

ŞİDDET ORTAMINDA BÜYÜYEN ÇOCUKLAR;

- Güçlü olanın güçsüz olana vurma hakkı olduğunu,
- Şiddet yoluyla istediklerini elde edebileceklerini,
- Büyüdüklerinde kendilerinin de şiddet uygulayabileceğini,
- Şiddet hakkında konuşmamak gerektiğini,
- Duyguları belli etmenin zayıflık sayıldığını,
- Kimseye güvenmemeyi

ÖĞRENEREK BÜYÜRLER, BU DA ŞİDDETİN SÜREKLİLİĞİNİ SAĞLAR

HAKLI ŞİDDET YOKTUR!

- Kadına ve çocuğa yönelik şiddet bir insan hakları ihlalidir ve YASAKTIR!
- Nesi olursa olsun, kimsenin bir başka kimseye baskı ve şiddet uygulama hakkı yoktur.
- Şiddetin bahanesi, gerekçesi, nedeni olamaz. Güç ve saygı şiddetle sağlanamaz.

Türkiye'nin 81 şehrindeki Emniyet Müdürlükleri'nde Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirlikleri kurulmuştur.

KORUMA ALTINDAYSANIZ...

- Sizi korumakla görevlendirilen polisle her gelişmeyi paylaşmalısınız.
- Şiddet uygulayan ya da uzaklaştırma kararı alan kişi sizinle yeniden görüşmek isterse, görüşmeden önce bunu mutlaka polise bildirmelisiniz.

PharmaVision Masa Takvimi 2023

Posta Pullarında Atatürk

**"SAGALASSOS
antik bir şehir değil,
adeta bir şir"**

Anadolulu'nun eşsiz tarihî miraslarından olan Sagalassos Antik Kenti'nin yaşatılması için Sagalassos Vakfı'na bağışta bulunarak, çocuklar için Vakıf tarafından hazırlanan "Sagalassos'u Keşfet" kitabını sizlere hediye etmek istedik. Yeni yılını kutla olsun, sağla, iyilikle, sevgiyle olsun.

2004 yılından bu yana "PharmaVision" takviminin bu yıl 20'incisi Posta Pullarında Atatürk temasıyla yayımlananın ve takvimle birlikte Sagalassos Vakfı'na yaptığımız bağış kartını sizlerle buluşturmanın haklı gururunu yaşıyoruz.

Bu duygularımızı, Yönetim Kurulu Başkanımız Sn. Dr. Ünsal Hekiman'ın sunum yazısında aşağıdaki şekilde paylaştık:

Değerli Dostlarımız,

Cumhuriyetimizin 100. yılını kutlama bahtiyarlığına eriştiğimiz 2023 yılına ait takvimimizde, Türkiye Cumhuriyeti'nin Kurucusu Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ü Sayın Turgay Tuna'nın "Posta Pullarında Atatürk" özel koleksiyonunu paylaşarak anmaktan mutluluk duymaktayız.

Bağımsızlığımız için savaşmak mecburiyetinde kaldığı, tüm düşmanlarının saygısını ve dostluğunu kazanmış olan Müstesna İnsan Mustafa Kemal Atatürk'ü minnetle anar, ilelebet yaşayacak Cumhuriyetimizin 100. yılını coşkuyla kutlarız.

Bu duygular ile yeni yılın tüm dünyaya sevgi ve barış getirmesini temenni eder, sağlık ve mutluluklar dilerim.

Dr. Ünsal Hekiman
PharmaVision San. ve Tic. A.Ş.
Yönetim Kurulu Başkanı

Emekliye Ayrılan Çalışanımız

Uzun yıllardır birlikte çalıştığımız Sn. Battal Altunay, Temmuz ayı itibariyle emekliye ayrılmış olup, kendisine aşağıdaki ifadelerin yazılı olduğu emeklilik plaketi Genel Sekreterimiz Sn. Av. Fahrettin Kazak tarafından takdim edilmiştir.

Sevgili mesai arkadaşımıza, emeklilik hayatında sağlık ve mutluluklar dileriz.

Sayın Battal Altunay,

PharmaVision'daki çalışma hayatınız boyunca, çalışkan ve beyefendi kişiliğinizle gençlere ve arkadaşlarınıza daima örnek oldunuz.

Değerli katkılarınız için teşekkür eder, emeklilik günlerinde size ve ailenize sağlık ve mutluluklar dileriz.

PharmaVision Sanayi ve Ticaret A.Ş.

İnsan Kaynakları ve Hukuk Müdürlüğü

ÜÇLÜ SORUMLULUK

Karbon Ayak İzi ve Dijital Ayak İzi

Teknolojinin ilerlemesiyle birlikte pek çok işlem dijital ortama taşınmış ve bu da bireylerin bulundukları tüm mekânlardan pek çok şeye rahatlıkla ulaşım sağlayabilmelerini mümkün hale getirmiştir. Teknoloji ile gelişen ve yenilenen dünyanın bireylere sunduğu kolaylık gün geçtikçe artmaktadır. Online gerçekleştirilen eğitimler, alışverişler, sanat ve kültür faaliyetleri, banka işlemleri gibi birçok faaliyet ardınızda dijital izler bırakmanıza neden olur.

Dijital ayak izi, son yıllarda daha çok konuşmakta olduğumuz kişisel verilerin korunması ile de oldukça ilgilidir. Dijital ayak izi günlük hayatta yaptığınız pek çok işlemin neticesinde ortaya çıkabilir. En basit şekilde akıllı cihazınıza bir uygulama indirirken verdiğiniz izinler, sosyal medya uygulamalarında yaptığınız gezintiler, alışverişlerde e-ticaret siteleriyle paylaşılan veriler, arama motorları ile yapılan aramalar ve mail trafiği gibi etkileşimler dijital ayak izini oluşturur. Aldığınız Bitcoin'den ziyaret ettiğiniz bir web sitesine, internette izlediğiniz bir diziden sosyal medyada yaptığınız bir beğeniye, WhatsApp'tan paylaştığınız bir habere veya komik bir videoya kadar yapılan her aktivitenin bir dijital ayak izi var ve bu dijital ayak izinin de bir izi vardır. Buna da karbon ayak izi adı verilmektedir. İnternette yaptığınız gezintiler ve işlemlerin karbon emisyonu oluşturduğu bilinmekte olup, dijital ortamda geçirilen süre arttıkça karbon ayak izleri de çoğalmaktadır.

Karbon Ayak İzimizi azaltmak için neler yapılabilir?

Yalnızca Google arama motorunda 24 saat içinde gerçekleştirilen 3 milyar civarında arama, internette bulunan tüm karbon ayak izinin %40'ını oluşturmaktadır. E-posta kutunuzu daimî olarak temizlemeniz, Bcc ve Cc kullanmayı azaltmanız, kullanmadığınız uygulamalardan çıkış yapmanız, bilgisayarınızı kullanmıyorken tamamen kapatmanız, izlediğiniz videoları düşük çözünürlükte tercih etmeniz, sitelerde bulunan videoların otomatik oynatma özelliğini kapatmanız karbon ayak izinizi azaltmaya yardımcı olacaktır.

Bir dakikalık cep telefonu görüşmesi yapmanın karbon ayak izi, metin göndermekten biraz yüksektir fakat internet üzerinden görüntülü görüşmenin karbon ayak izi her ikisine oranla çok daha yüksektir. ABD’de Purdue Üniversitesi tarafından yapılan bir araştırmaya göre, bir saatlik yapılan görüntülü görüşme veya benzer konferanslar esnasında yaklaşık 150–1000 gram karbondioksitin gezegenimize yayıldığı tahmin edilmektedir.

Dijital Ayak İzi zararlı mıdır?

Dijital ayak izleri çeşitli sitelere yapılan üyelikler, e-ticaret gibi veri onayı gerektiren platformlarda yer alan kimlik bilgileri, aktif dijital ayak izi adı altında kaydedilmektedir. Sosyal medya uygulamalarında paylaştığınız video ile fotoğraflar veri arşivlerinde saklanmakta olup, üçüncü tarafın bu verilere erişimi, adınıza sahte hesap açılması gibi istenmeyen durumlara sebebiyet verebilmektedir. Dijital ayak izinin pek çok farklı kaynakla oluşması mümkündür. Bu sebeple oluşması mümkün, olumsuz durum, istenmeyen sonuçlar meydana getirebilir. Dijital ayak izinizi periyodik olarak temizlerseniz, kötü sonuçlarla karşılaşma olasılığınızı azaltmış olursunuz.

Dijital Ayak İzimizi azaltmak için neler yapılabilir?

Sosyal medya üzerinde yapacağınız güvenlik denetlemeleri, bilinmeyen kaynaklardan uygulama indirmemek, erişim izni vermemek, üyelik gerçekleştirdiğiniz uygulamaları ve siteleri kontrol ederek kullanmadıklarınızı silmek, telefonlarınızda kullanımını bıraktığınız uygulamaları silmek, kullandığınız uygulamaları güvenli çıkış seçeneği ile kapatarak hem dijital ayak izinizi hem de karbon ayak izinizi azaltmış olursunuz.

Elif Uzun Duru

Kaynak: <https://isbank.com.tr>

Depremden Korunma

Deprem Nedir?

Yer kabuğu içindeki kırılmalar nedeniyle ani olarak ortaya çıkan titreşimlerin dalgalar halinde yayılarak geçtikleri ortamları ve yer yüzeyini sarsma olayına "DEPREM" denir. Ayrıca deprem, insanın hareketsiz kabul ettiği ve güvenle ayağını bastığı toprağın da oynayacağını ve üzerinde bulunan tüm yapıların hasar görüp, can kaybına uğrayacak şekilde yıkılabileceklerini gösteren bir doğa olayı olarak da tanımlanmaktadır.

Dünyanın oluşumundan beri, sismik yönden aktif bulunan bölgelerde depremlerin ardışık olarak olduğu ve sonucundan da milyonlarca insanın ve barınakların yok olduğu bilinmektedir. Bilindiği gibi yurdumuz, dünyanın en etkin deprem kuşaklarından birinin üzerinde bulunmaktadır. Geçmişte yurdumuzda birçok yıkıcı depremler olduğu gibi, gelecekte de sık sık oluşacak depremlerle büyük can ve mal kaybına uğrayacağımız gerçeği de bilinmektedir.

Deprem Öncesinde;

Depremi ardından profesyonel bir yardımın size ulaşması 72 saati bulabilir. Bu noktada en önemli husus, ilk 72 saat kendiniz ve bulunduğunuz yakın çevre ile baş başa kalacağınızdır. Sakin ve planlı davranarak hem kendi hayatınızı hem de etrafınızdakilerin hayatını kurtarabilirsiniz. Bu süre içinde kurtarıcı sizsiniz.

Kendinize sorun; deprem anında bir arada değilseniz, ailenizle nasıl haberleşeceksiniz? Nerede ve nasıl buluşacaksınız? Yardım ulaşana kadar nerede kalacaksınız? Ne yiyip, ne içeceksiniz? Özel bakıma ihtiyaç duyan, tıbbi destek alan aile bireylerinizin ihtiyaçlarını nasıl karşılayacaksınız? Depremlerde en çok zarar uygun şekilde sabitlenmemiş eşyalardan kaynaklanmaktadır. Bu konuda siz ne yaptınız? İşyerinizde depreme karşı alınan önlemler ve hareket tarzı konusunda ne kadar bilgiye sahipsiniz?

Zarar azaltma mantığı ile yaşam biçimimizi afetlere duyarlı şekilde gözden geçirmeli, çevremizi bu gözle algılamalı, güvenli yaşam bilinci/farkındalığı ve afet öncesi hazırlıklı olma eğilimi ile afetlere direncimizi artırmalıyız. Kendimize ait **"afet sonrası ilk 72 saat için"** bir aile afet ve acil durum planı yapmamız gerekir. Planımızda evimizin güvenli yerleri, afet ve acil durum çantamızın düzenlenmesi ve evi tahliye planımız yer almalıdır. Unutmayın; "Depremler önlenemez, ancak depremlerin afetlere dönüşmesi önlenabilir."

Deprem öncesi evde, işyerinde gerekli önlemler mutlaka alınmalıdır. Evinizde alınabilecek önlemler konusunda, **Afet ve Acil Durum Çantası** hazırlayarak Afet ve Acil Durum Planı ile Deprem Tehlike Avı'nı uygulayabilirsiniz.

Deprem Esnasında Alınacak Tedbirler:

Davranış biçimimiz, içinde oturduğumuz ve/veya çalıştığımız işyerlerinin güvenli olup olmadığına göre değişecektir. Dolayısıyla davranış biçimimizi etkileyecek olan faktörleri önceden çok iyi belirlememiz gerekmektedir.

Deprem esnasında aşağıdaki şekilde davranmanız tavsiye edilir.

Deprem Anında Bina İçerisindeyseniz:

- Paniğe kapılmayın; zamanınızı doğru kullanabilmek için seri ve soğukkanlı davranmanız gerekir. 10-15 saniyelik zaman doğru kullanıldığında, sizi depremin zararlarından koruyabilecektir.
- Planınızı uygulayın; önceden oluşturulmuş planı hatırlayın ve uygulayın. Ne yapılacağını bilmek deprem anındaki davranışlarınızda en önemli avantajınız olacaktır.
- Sabitlenmemiş dolap, raf, pencere vb. eşyalardan uzak durun.

- Varsa dolgun ve hacimli koltuk, kanepeler, içi dolu sandık gibi koruma sağlayabilecek eşya yanına çömelerek hayat üçgeni oluşturun.
- Başınızı iki elinizin arasına alarak veya bir koruyucu (yastık, kitap vb.) malzeme ile koruyun. Sarsıntı geçene kadar bu pozisyonda bekleyin.
- Güvenli bir yer bulup, diz üstü ÇÖK, başını ve enseni koruyacak şekilde KAPAN, düşmemek için sabit bir yere TUTUN.
- Merdivenlere ya da çıkışlara doğru koşmayın.
- Balkona çıkmayın.
- Balkonlardan ya da pencerelerden aşağıya atlamayın.
- Kesinlikle asansör kullanmayın.
- Telefonları acil durum bildirimleri dışında kullanmayın.
- Kibrit, çakmak vb. yakmayın, elektrik düğmelerine dokunmayın.
- Mutfak, imalat alanı, laboratuvar gibi iş ekipmanlarının bulunduğu yerlerde; tehlike yaratabilecek makine, ocak, fırın vb. cihazları kapatın, dökülebilecek malzeme ve maddelerden uzaklaşın.
- Sarsıntı geçtikten sonra elektrik, gaz ve su vanalarını kapatın, soba ve ısıtıcıları söndürün.
- Diğer güvenlik önlemleri alınarak gerekli olan eşya ve malzemeler/Afet ve Acil Durum Çantasını alarak binayı daha önce tespit ettiğiniz yoldan derhal terk edip, toplanma bölgesine gidin.
- Okulda, sınıfta ya da büroda sağlam sıra, masa altlarına veya yanına; koridorda, duvarın yanına hayat üçgeni oluşturacak şekilde "ÇÖK-KAPAN-TUTUN" hareketi yaparak başınızı ve boynunuzu koruyun.
- Pencerelerden ve camdan yapılmış eşyalardan uzak durun.

Deprem Sırasında; Hedef Küçült, ÇÖK – KAPAN – TUTUN

Deprem Anında Açık Alandaysanız:

- Enerji hatları ve direklerinden, ağaçlardan, diğer binalardan ve duvar diplerinden uzaklaşın. Açık arazide çömelerek etraftan gelen tehlikelere karşı hazırlıklı olun.
- Toprak kayması olabilecek, taş veya kaya düşebilecek yamaç altlarında bulunmayın. Böyle bir ortamda bulunuluyorsa, seri şekilde güvenli bir ortama geçin.
- Binalardan düşebilecek baca, cam kırıkları ve sıvalara karşı tedbirli olun.
- Toprak altındaki kanalizasyon, elektrik ve gaz hatlarından gelecek tehlikelere karşı dikkatli olun.
- Deniz kıyısından uzaklaşın.

Deprem Anında Araç Kullanıyorsanız:

- Sarsıntı sırasında karayolunda seyir halindeyseniz; bulunduğunuz yer güvenliyse, yolu kapatmadan sağa yanaşıp durun. Kontak anahtarını yerinde bırakıp, pencereler kapalı olarak araç içerisinde bekleyin. Sarsıntı durduktan sonra açık alanlara gidin.
- Araç meskûn mahallerde ya da güvenli bir yerde değilse (ağaç ya da enerji hatları veya direklerinin yanında, köprü üstünde vb.) aracı durdurun, kontak anahtarını üzerinde bırakarak aracı terk edin ve trafikten uzak açık alanlara gidin.
- Sarsıntı sırasında bir tünelin içindeyseniz ve çıkışa yakın değilseniz; aracı durdurup aşağıya inin ve yanına yan yatarak ayaklarınızı karnınıza çekip, ellerinizle başınızı ve boynunuzu koruyun (ÇÖK-KAPAN-TUTUN).

- Kapalı bir otoparktaysanız; araç dışına çıkın, aracın yanına yan yatarak ellerinizle başınızı ve boynunuzu koruyun. Yukarıdan düşebilecek tavan, tünel gibi büyük kitleler aracı belki ezecek ama yok etmeyecektir. Araç içinde olduğunuz takdirde, aracın üzerine düşen bir parça ile aracın içinde ezilebilirsiniz.

Metroda veya Diğer Toplu Taşıma Araçlarındaysanız:

- Gerekmedikçe, kesinlikle metrodan inmeyin. Elektrikçi kapılabilirsiniz veya diğer hattın gelen başka bir metro size çarpabilir.
- Sarsıntı bitinceye kadar metronun içinde, sıkıca tutturulmuş askı, korkuluk veya herhangi bir yere tutunun, metro veya tren personeli tarafından verilen talimatlara uyun.
- Depremden sonra anons edildiği veya alarm çalındığı takdirde, binayı acil çıkış yollarını kullanarak tahliye edin ve önceden belirlenmiş olan Acil Toplanma Noktasına gidin. Eğer asansördeyseniz en yakın kat çıkış düğmesine basarak, katta durdurun ve asansörü terk edin. Kesinlikle asansörü kullanmayın!

Depremden Sonra;

Binanızda hasar meydana gelmişse, içeri girmeyin. Bina içinde ve çıkabilecek durumdaysanız, güvenli bir çıkış noktasından binayı terk edin. Kesinlikle kibrit ve çakmak çakmayın, aydınlatmayı el feneri vb. ile sağlayın. Haber almak için varsa radyonuzu kullanın, telefonları gerekmedikçe kullanmayın. Artçı şokların geleceğinin bilincinde olun ve yetkililerin önerilerini dikkatle dinleyin. Bilginiz dâhilindeyse onlara yardımcı olun, değilse yıkıntılardan uzak durun. Soğukkanlı ve sakin davranın.

Deprem Sonrasında Yapılması Gerekenler:

Kapalı Alandaysanız;

- Önce kendi emniyetinizden emin olun.
- Sonra çevrenizde yardım edebileceğiniz kimse olup olmadığını kontrol edin.
- Depremlerden sonra çıkan yangınlar oldukça sık görülen ikincil afetlerdir. Bu nedenle eğer gaz kokusu alırsanız, gaz vanasını kapatın. Camları ve kapıları açın, hemen binayı terk edin.
- Dökülen tehlikeli maddeleri temizleyin.
- Yerinden oynayan telefon ahizelerini telefonun üstüne koyun.
- "Afet ve Acil Durum Çantanızı" yanınıza alın, mahalle buluşma noktanıza doğru harekete geçin.
- Radyo ve televizyon gibi kitle iletişim araçlarıyla size yapılacak uyarıları dinleyin.
- Cadde ve sokakları acil yardım araçları için boş bırakın.
- Her büyük depremden sonra mutlaka artçı depremler olur. Artçı depremler zaman içerisinde seyrekleşir ve büyüklükleri azalır. Artçı depremler hasarlı binalarda zarara yol açabilir. Bu nedenle sarsıntılar tamamen bitene kadar hasarlı binalara girmeyin. Artçı depremler sırasında da ana depremde yapılması gerekenleri yapın.

Açık Alandaysanız;

- Çevrenizdeki hasara dikkat ederek bunları not edin.
- Hasarlı binalardan ve enerji nakil hatlarından uzak durun.
- Önce yakın çevrenizde acil yardıma gerek duyanlara yardım edin.
- Sonra mahalle toplanma noktanıza gidin.
- Yardım çalışmalarına katılın ve özel ilgiye ihtiyacı olan afetzedelere, yaşlılara, bebeklere, hamilelere ve engellilere yardımcı olun.

Yıkıntı Altında Mahsur Kaldıysanız;

- Paniklemeden durumunuzu kontrol edin.
- Hareket kabiliyetiniz kısıtlanmışsa, çıkış için hayatınızı riske atacak hareketlere kalkışmayın ve biliniz ki kurtarma ekipleri en kısa zamanda size ulaşmak için çaba gösterecektir.
- Enerjinizi en tasarruflu şekilde kullanmak için hareketlerinizi kontrol altında tutun.
- El ve ayaklarınızı kullanabiliyorsanız su, kalorifer, gaz tesisatlarına, zemine vurmamak suretiyle varlığınıza duyurmaya çalışın.
- Sesinizi kullanabiliyorsanız kurtarma ekiplerinin seslerini duymaya ve onlara seslenmeye çalışın, ancak enerjinizi kontrollü kullanın.

Volkan Aydemir

Kaynak : www.afad.gov.tr

AFET VE ACİL DURUM ÇANTASI

LİSTESİ

Önemli Belge
Fotokopileri

Çakı

Radyo

El Feneri

Giyeceler

İlk Yardım
Malzemeleri

Kalem - Kağıt

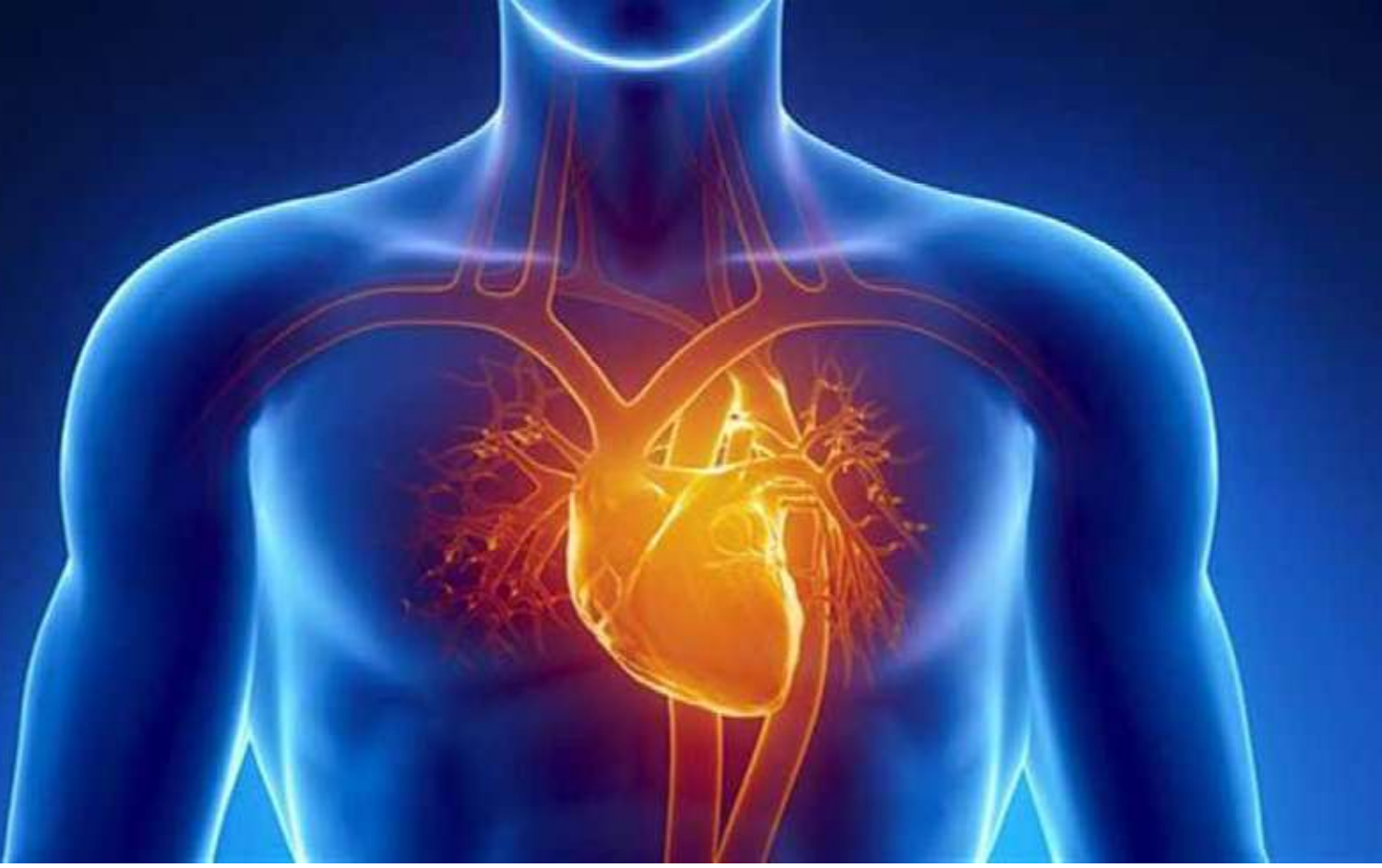

Bozulmayan
Gıdalar

AFETLERE
HAZIRLIK YILI
#AfetlereHazırOl

AFAD

Koroner Kalp Hastalığı ve Riskleri

Koroner kalp hastalığından korunma stratejilerinin temeli, hastalığa yol açan yaşam tarzını ve çevresel faktörleri değiştirmek, yüksek riskli bireyleri belirleyip bu bireylerde özel önlemler almaktır. Tedavideki en önemli amaç, planlanan bütün risk faktörleri ile birlikte hastalığı düzeltmeye çalışmak olmalıdır.

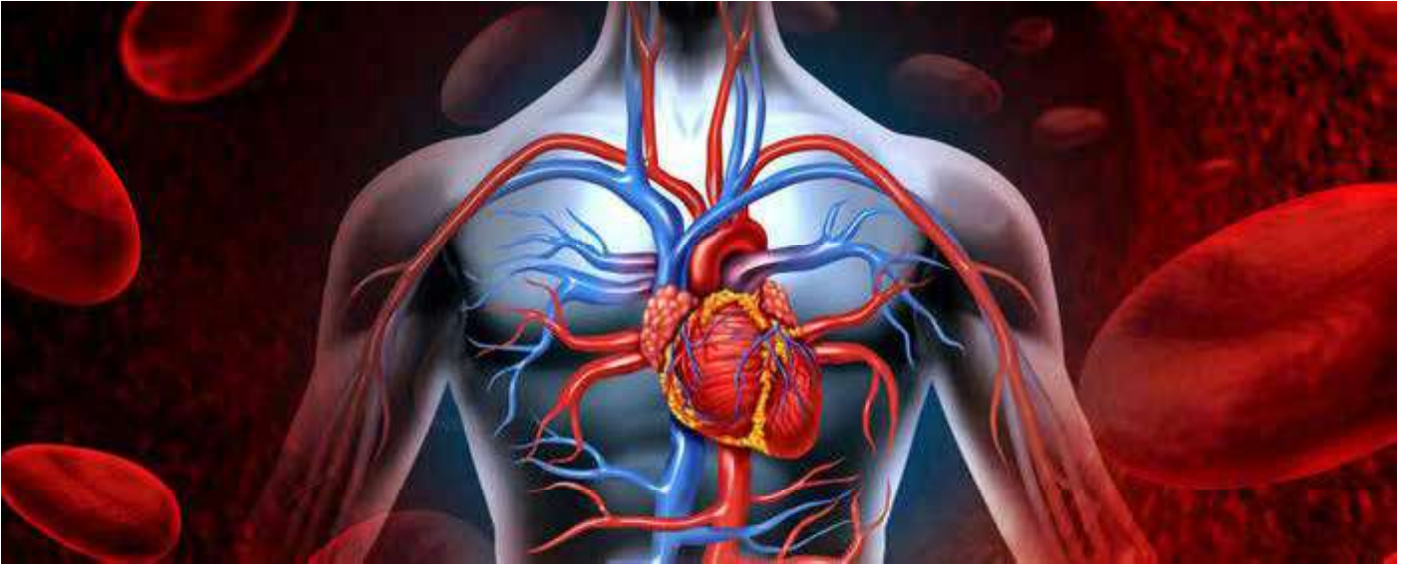
Günümüzde kabul edilen önemli risk faktörleri şunlardır:

- Yaş (erkeklerde 45 ve üstü, kadınlarda ise 55 ve üstü veya erken menopoz)
- Aile öyküsü (birinci derece akrabalarından erkekte 55, kadında 65 yaşından önce koroner arter hastalığı bulunması)
- Cinsiyet (erkeklerde daha sıktır)

Bu üç risk faktörü değiştirilemez.

Değiştirilebilir risk faktörleri şunlardır:

1. **Sigara:** Sigara içimi koroner kalp hastalığı riskini iki kat artırmakta olup, içilen sigara miktarı ile bu risk doğrusal olarak artmaktadır. Sigara içenlerde miyokard infarktüsü ve kalp ölüm riski, içmeyenlere göre erkeklerde 2.7, kadınlarda 4.7 kat daha fazla bulunmuştur. Çevresel sigara dumanına maruz kalan bireylerde de (pasif sigara içicileri) kalp hastalığı riski artmaktadır. Çocukluk veya erken erişkinlik döneminde sigaraya başlamanın önlenmesi başlıca hedeftir. Genel olarak hayatı tehdit eden majör olay geçirilmesi, sigarayı bırakmanın getirdiği stresin azaltılması, farklı ilgi alanlarının oluşturulması (yeni hobiler), aile ve çevre desteğinin sağlanması, kilo artışı gibi etkilerin önlenmesi sigarayı bırakmada bireysel başarıyı etkileyen faktörlerdir.
2. **Hipertansiyon:** Erişkinde sistolik (büyük) kan basıncının 140 mmHg ve üstü, diyastolik (küçük) basıncın 90 mmHg ve üstü bulunması hipertansiyon olarak tanımlanır. Bütün aterosklerotik (damar kireçlenmesi) kalp damar olaylarının %35'inden hipertansiyon sorumludur ve koroner kalp hastalığı, hipertansiyonlularda normal tansiyonlulara göre 2-3 kat daha fazladır. Farmakolojik tedavi dışında obezler, ideal kilolarına düşürülmelidir. Tuz kısıtlaması (günlük tuz alımı 6 g'dan az olmalı) yapılmalı, fiziksel aktiviteler artırılmalıdır (haftada en az 3-4 kez hedef kalp hızının % 60-70'ine ulaşacak şekilde, 30-45 dakikalık hızlı yürüyüşler yapılmalıdır).
3. **Diyabet:** Diyabetik olgularda, damar kireçlenmesi daha sık ve erken yaşta görülmektedir. Koroner arter hastalığı sıklığı diyabetik erkeklerde 2, kadınlarda 4 kat daha fazladır. Açlık kan şekerinin 126mg/dL üstü olması diyabet, 110-126 mg/dL bozulmuş açlık glikozu tanımlanır.
4. **Hiperkolesterolemi:** Total kolesterol 200 mg/dL ve üstü, LDL kolesterol 130 mg/dL ve üstü, HDL kolesterol 40 mg/dL'den düşük ise koroner hastalıklar daha sık gözükür.

5. **Obezite:** Ölçüt olarak beden kitle indeksi (BKİ); Ağırlık (kilogram)/Boy(m²) kabul edilir. Sınıflamada BKİ 18.5-24.9 normal, 25-29.9 kilo fazlalığı, 30 ve üstü obezite, 40 ve üstü ileri derecede obezite olarak tanımlanır. BKİ'deki bir birimlik artış koroner arter hastalığı ölümünde %4-5 artışa neden olmaktadır. Karın içindeki yağ kitlesinin artması ile karakterli abdominal (karın) obezite, kalp damar riskini özellikle artıran bir alt grubu oluşturur. Obez kişilerde tip 2 diyabet gelişme riski 2 kat fazla iken, bu risk karın obezitesi olanlarda 10 kat daha fazladır. Bel çevresinin kadında 88 cm. ve üstü, erkekte 102 cm. ve üstü olması durumunda ise karın obezitesi tanısı konur. Obez kişiler mutlaka kalori kısıtlaması ve düzenli fiziksel egzersiz ile kilolarını verme yönünde teşvik edilmelidir. Zayıflama hızı haftada 0,5 kg olmalıdır.
6. **Hareketsiz Yaşam Tarzı:** Fiziksel aktivite azlığı (sedanter yaşam tarzı), koroner kalp hastalığı için önemli bağımsız bir risk faktörüdür. Egzersiz azaldığında harcanan kalori de azaldığından, şişmanlığın yanı sıra insülin direnci, kan yağları bozukluğu, hipertansiyon gibi risk faktörleri ortaya çıkar. Haftada en az 4 gün düzenli olarak yarım saati aşan sürelerde; hızlı yürüme, merdiven çıkma, yüzmeye, bisiklete binme ve benzeri orta şiddette büyük kas gruplarının ardı sıra kasılıp gevşemesini sağlayan her türlü dinamik egzersiz koroner kalp hastalığı riskini azaltmada faydalı olmaktadır.
7. **Stres:** Psikososyal etkiler, ruhi depresyon, kaygı durumu, düşmanlık ve öfke duygusu, sosyal yalnızlık koroner kalp hastalığı riskini artırır.

Koroner Kalp Hastalığı İçin Koruyucu Diyet:

İyi beslenme alışkanlığı çocukluk yaşlarında kazanılmaktadır. Obezlerde hızlı kilo kaybettiren aşırı diyetler yerine, ayda 2-3 kg kaybettirecek şekilde toplam kalorinin azaltıldığı, toplam yağın % 30'un altına indirildiği ve bu arada karbonhidratların artırılmadığı, sebze ve lifli gıdalardan zengin bir diyet uygulanmalıdır. Günlük tuz miktarı 6 g altında olmalı, alkol ise günde 30 g'ı (40 ml viski veya rakı, 250 ml şarap, 600 ml bira) geçmemelidir.

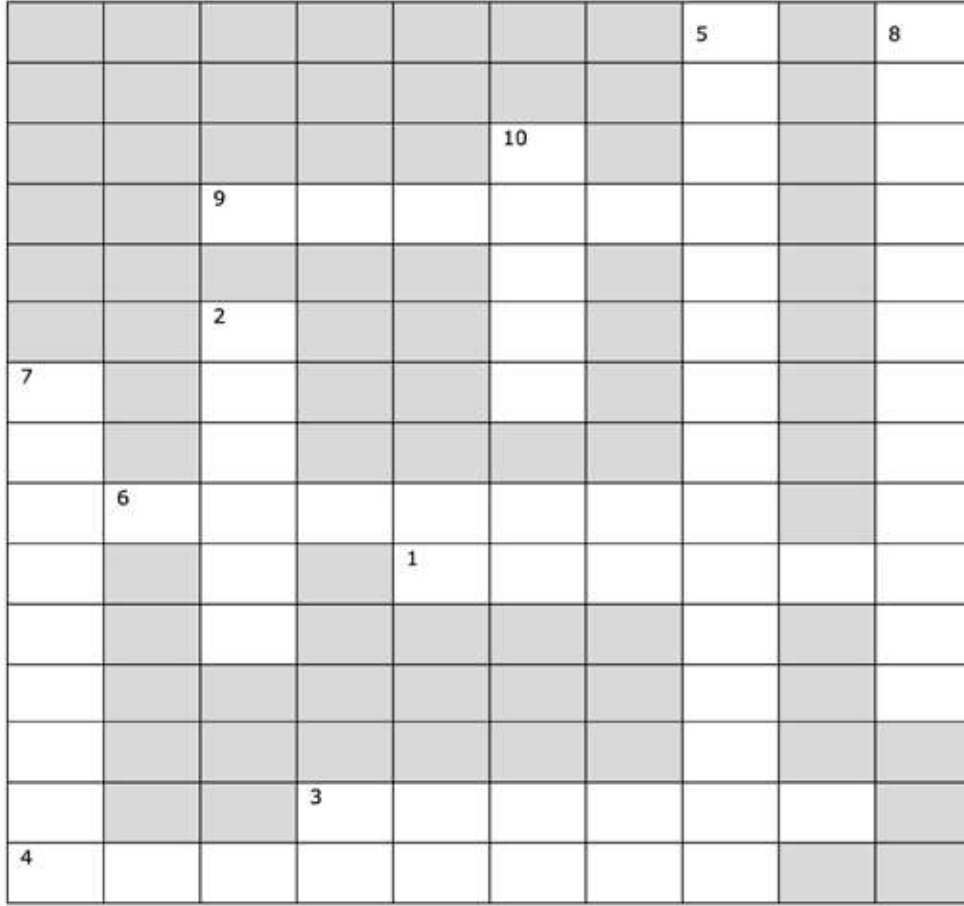
Doymuş yağ asitleri; memeli hayvanların etlerinde ve bunlardan elde edilen süt ürünlerinde doğal olarak bulunduğu, doymuş yağlar (tereyağı vb.) kullanılmamalıdır. Yağsız veya az yağlı diyet süt ürünleri (peynir, yoğurt vb.) kullanılmalı, az yağlı dana, tavuk, hindi ve özellikle balık tercih edilmelidir. Sucuk, sosis, pastırma ve sakatattan (beyin, ciğer vs.) kaçınılmalıdır.

Sıvı yağların hidrojenize edilerek katılaştırılması ile elde edilen margarinler, içlerine süt, vitamin katılarak genel beslenme açısından zenginleştirilmelerine rağmen içerdikleri trans yağ asit miktarı bilinmediğinden tavsiye edilmez. Ayrıca ticari mutfaklardaki kızartmalarda, hazır yemeklerde, börek, çörek gibi yapımında kullanılan bu yağların tüketimi en aza indirilmelidir.

Doymamış yağ asitlerinden Omega-3 yağ asitlerini tüketenlerde koroner kalp hastalığı sıklığı azalmıştır. Omega-3 yağ asitleri, yağlı deniz balıklarından başka bazı bitkilerde, keten tohumu ve yağında, kanola yağında, soya yağında ve fındıkta bulunur. Günde 5-6 adet gibi az miktarda fındık tüketilmesinin küçük bir yararı söz konusu olabileceken, daha fazla tüketilmesinden kaçınılmalıdır.

Cüneyt Göncer

Kişisel Veri Çengel Bulmacası

Soldan Sağa

1. Sadece adı,, doğum tarihi, doğum yeri gibi bilgiler değil, aynı zamanda kişinin fiziki, ailevi, ekonomik, sosyal ve sair özelliklerine ilişkin bilgiler de kişiyi belirlemeye yetiyorsa kişisel veridir.
3. Özel nitelikli kişisel veriler ırk, etnik köken, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep, kılık ve kıyafet, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği,, cinsel hayat, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili veriler ile biyometrik ve genetik verilerdir.
4. Özel nitelikli kişisel veriler zorunlu olmadıkça ve saklanmaz. Ancak kanundaki gerekli şartların varlığı halinde ve gerekli tüm önlemlerin alınmasıyla işlenir ve saklanabilir.
6. veriler, işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar ve en fazla ilgili mevzuatta belirtildiği süre boyunca saklanabilir.
9. Kişisel veri oluştuğunu veya oluşacağını tespit ederseniz ya da buna dair bir şüphe duyarsanız, vakit kaybetmeksizin İnsan Kaynakları ve Bilgi İşlem Merkezi'ni bilgilendiriniz.

Yukarıdan Aşağıya

2. İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş kişisel veriler, sadece kişinin alenileştirme amacı doğrultusunda işlenebilir, başka herhangi bir amaçla işlenemez.
5. "PharmaVision Çalışanları Kişisel Verileri Koruma Politikası"na, Intranet'te menüsünden ulaşabilirsiniz.
7. Sürenin bitimi veya işlenmesini gerektiren sebeplerin ortadan kalkması halinde kişisel veriler, yok edilmeli veya anonim hale getirilmelidir.
8. Kişisel veriler zorunlu olmadıkça elektronik mesajlaşma ile iletilemez ve
10. Kişisel veriler sadece depolama amacıyla dosya halinde tutulsa, üzerinde başkaca bir işlem yapılmasa bile kapsamında kişisel verilerin işlenmesi olarak değerlendirileceği unutulmamalıdır.

Merve Öktem

Kültür ve Sanat Haberleri

Cumhuriyet Kızları/Sergi

20 Aralık 2022 - 04 Şubat 2023 - Bozlu Art Project Mongeri Binası

Gamze Taşdan'ın 4. kişisel sergisi "Cumhuriyet Kızları", Cumhuriyet'in ilanı ile birlikte bilinçli bir modernleşme ülküsünün simgesi haline gelen genç kızları konu edinerek, kolektif hafızamızda yer eden ulusal bir imgeye odaklanmaktadır. Toplumsal cinsiyet ve popüler kültür arasındaki ilişkiyi özellikle Yeşilçam bağlamında irdelediği resimleri ile tanınan Taşdan; kadınların kamusal bir görünürlük kazanma ve kendi benliklerini arayış süreçlerini kendine has duyarlı, renkli, neşeli ama aynı zamanda düşündürücü üslubu ile sergide ele almaktadır.

Jaga Jazzist, ilk kez İstanbul'da/Konser

25 Ocak 2023 Saat 20.30 - İş Kuleleri İş Sanat Kültür Merkezi

Kendilerine has müzik tarzlarıyla bir fenomene dönüşen ve 9 kişilik bir orkestradan oluşan Norveçli progresif caz topluluğu "Jaga Jazzist", Garanti Caz Yeşili konserleri kapsamında ilk kez İstanbul'daki hayranlarıyla buluşacak. Caz, rock ve elektronikayı birleştirdikleri müzikleri, sıra dışı kimlikleri ve farklı stilleriyle dünyada önemli sayıda bir hayran kitlesini peşinden sürükleyen Jaga Jazzist, ritmik, melodik ve aynı zamanda hipnotize edici tarzlarıyla müzikseverlerin hafızasında özel bir iz bırakmak üzere gelecek.

Zamanın Kokusu/Sergi

10 Aralık 2022 - 31 Ocak 2023 - Pi Artworks İstanbul

Nancy Atakan'ın 8. kişisel sergisi "Zamanın Kokusu" sanatseverler ile buluştu. Sanatçının; nakış işlerinin ve onlara ilham olan suluboyalarının bir arada gösterildiği sergide, kişinin zaman deneyimi ışığında yaşantıyı yeniden ele almasını ve hayal etmesini konu almaktadır.

Çağdaş Sanat ile Güncel Mimarlık Arasındaki Bir Diyalog: Hibrit Mekânlar/ Sergi

17 Eylül 2022 - 27 Ağustos 2023 - Borusan Contemporary - Perili Köşk

Küratörlüğünü Dr. Necmi Sönmez'in üstlendiği yeni Borusan Çağdaş Sanat Koleksiyonu seçkisi, Hibrit Mekânlar sıra dışı görsel tecrübeleri Perili Köşk'te izleyicilere sunmaya devam ediyor. Sergi, çağdaş sanat ile güncel mimarlık arasındaki diyalogun merkezine çok katmanlı kimliği ile Perili Köşk'ü yerleştirerek mimarinin perspektifinden "var olmayan", sürekli değiştiği için melez bir karaktere sahip olan "müze mekânına" dikkat çekmektedir. Hibrit Mekânlar, mimariyi mekânsal tasarımdan öteye geçirerek sosyal, politik ve ekolojik duruş açılarıyla yeni kavramları tartışmaya açıp, çağdaş sanat ile güncel mimarlık arasındaki diyalogu yoğunlaştırmayı hedeflemektedir.

Kültür ve Sanat Haberleri

Beykoz'un Tropikal Müzesi: İstanbul Kelebek Çiftliği

Ormanlarla çevrili bir alanda, renk renk çiçek ve bitkilerden oluşan botanik parkın içinde yer alan bu çiftlik, Türkiye'nin ilk kelebek çiftliği olarak bilinmektedir. Müzede, rehberler ve hazırlanan videolar eşliğinde kelebeğin doğumundan kanatlanıp uçuşuna kadar, bu renkli canlıların hikâyesine eşlik edilmektedir. Kelebek türleri hakkında detaylı bilgi alabileceğiniz bu yolculukta, hiç görmediğiniz yeni türler tanımak ve unutulmaz anlara şahitlik etmek mümkündür.

Giriş ücretli olup, Kelebek Çiftliğini Pazartesi günleri hariç diğer günler 10.00-18.00 saatleri arasında ziyaret edebilirsiniz.

Deprem Kültür Müzesi

17 Ağustos 1999 tarihinde yaşanan Marmara Depremi'nde hayatını kaybedenleri anmak, yaşananları anlatmak ve hatırlatmak amacıyla Sakarya ilinde 2004 yılında açılmış olmakla beraber, dünyadaki dördüncü Deprem Kültür Müzesi'dir. Müze binası göçük şeklinde tasarlanmış olup, yıkık duvarlar ve eğik kolonları bulunmaktadır. Binanın mimarisi ve iç düzenlemesi tamamen fotoğraf, tablo, resim ve bu gibi malzemelerin sergilenebileceği bir sanat galerisi şeklinde inşa edilmiştir. Müzenin bir bölümü de; makinelerle yapay sarsıntı oluşturulacak şekilde tasarlanmış ve depremin etkisi plastik eşyalarla izlenebilmektedir. Oluşturulan sanal deprem platformu ile 7.4 büyüklüğünde sarsıntının bir benzeri yaşatılarak, depremde yıkılan binaların yapım tekniği ve ilgili inşaat malzemeleri ile sismograf görülebilmektedir. Sergi salonları dışında kafeterya ve sinevizyon salonu da bulunmaktadır.

Giriş ücretsiz olup, haftanın her günü 08.00-18.00 saatleri arasında ziyaret edebilirsiniz.

Demokrasi ve Özgürlükler Adası

Yassıada olarak bilinen adanın ismi 2013 yılından itibaren, Demokrasi ve Özgürlükler Adası olarak değiştirilmiş olup, ada kültür ve turizm faaliyetlerinin yer aldığı bir merkez haline getirilmiştir. Marmara Denizi'nin kalbinde yer alan Demokrasi ve Özgürlükler Adası içerisinde keşfedilecek birçok yapı ve eser bulundurmaktadır. Bizans döneminden kalma tarihi mekânlardan; Henry Bulwer Şatosu'na, Görkemli Deniz Feneri'nden, deniz manzaralarına bakan seyir teraslarına, ada genelinde sergilenen birbirinden değerli eserlerine varana kadar Demokrasi ve Özgürlükler Adası'nın her köşesi anlamlarla donatılmıştır.

Adayı her zaman ziyaret etmek mümkün olmayıp, seferler haftanın belirli günlerinde adanın resmi sitesinden yayımlanmaktadır. Ada içinde bulunan müze ise yine belirlenen günlerde, 09.00-16.30 saatleri arasında ziyarete açıktır.

Kültür ve Sanat Haberleri

Kelime Müzesi

Yazar Şermin Yaşar tarafından Türkçe kelimelerin, atasözlerinin ve deyimlerin anlamını çocuklara ve gençlere öğretmek amacıyla kurulan Türkiye'nin ilk 'Kelime Müzesi' kapılarını ziyaretçilerine açtı. Ankara Kalesi'ndeki Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nin karşısında yer alan, geçmiş yıllarda zâhire ve tiftik ambarı olarak kullanılan dört katlı yapı, restorasyonla müze haline getirilmiştir. Müze; ziyaretçilerine Türkçenin söz varlığının eşsiz zenginliğini, kelimelerin sanatla, görsel tasarımla, duyguyla bir araya geldiği sergilerle ve enstalasyonlar üzerinden deneyimleme imkânı sunmaktadır.

Kelime Müzesi pazartesi günleri hariç, diğer günler 10.00-17.00 saatleri arasında açıktır.

Küheylan / Tiyatro

21 Şubat 2023 Saat 20.30 - Zorlu PSM

Amadeus'un oyun yazarı Peter Shaffer'ın gerçek bir olaydan esinlenerek kurgulayıp kaleme aldığı, Broadway'de 1.200 kez sahnelenen Tony ödüllü başyapıtı Küheylan, Barış Erdenk rejisi ile sahnede olacak. Tutkularının esiri olup, gerçekleştirdiği korkunç bir olaydan ötürü hastaneye yatırılan 17 yaşındaki Alan Strang (Emir Özden) ile onu analiz eden ve iyileştirmeye çalışan psikiyatrist Martin Dysart'ın (Kerem Alışık) hikâyesini konu almaktadır.

